

UCHWAŁA NR XXXII/217/20
RADY MIEJSKIEJ W POLANOWIE
z dnia 29 grudnia 2020 r.
w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Polanów na lata
2021-2025”

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218) Rada Miejska w Polanowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Polanów na lata 2021-2025” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Polanowa

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy informacyjnej Urzędu.

Przewodniczący Rady

Józef Wilk

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W GMINIE POLANÓW
NA LATA 2021 - 2025**

Spis treści:

I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Podstawy prawne.....	3
III.	Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.....	4
IV.	Zadania służb powołanych do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.....	8
V.	Diagnoza zjawiska przemocy w gminie Polanów.....	11
VI.	Założenia Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	14
VII.	System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Polanów.....	15
VII.	Cele, obszary, działania, podmioty realizujące program.....	16
IX.	Odbiorcy programu.....	20
X.	Przewidywane efekty.....	20
XI.	Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	21
XII.	Monitoring, ewaluacja, źródła finansowania.....	23
XIII.	Podsumowanie.....	23
	Załącznik – Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Polanów...	26

I. Wprowadzenie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, miejscem kształtowania się osobowości, nawyków, postaw, poglądów, systemów wartości. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. Kiedy następuje dezorganizacja, rodzina nie jest w stanie realizować swoich podstawowych funkcji i zadań, role w rodzinie ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Wśród wielu zatrważających zjawisk obserwujemy jeszcze jedno – przemoc staje się towarem sprzedawanym w licznych programach telewizyjnych, główną atrakcją filmów czy gier komputerowych. Ma swojego „odbiorcę” wśród niemal wszystkich grup wiekowych. Choć przemoc, agresja jako forma zachowań społecznych istniała od zarania dziejów we wszystkich kulturach i religiach, to właśnie obecnie obserwujemy zjawisko swoistego rozkwitu, eskalacji przemocy, a jednocześnie wzrastającego nią zainteresowania.

Na zagadnienie przemocy domowej można spojrzeć z wielu perspektyw, bowiem przemocą domową zajmuje się szereg dyscyplin naukowych, takich jak: psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna itp. Przemoc w rodzinie można oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych. Pomimo tego, iż przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów – rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego, zaplanowanego na kilka lat programu przeciwdziałania przemocy

II. Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity z dnia 24 sierpnia 2015 roku Dz.U. z 2015r., poz. 1390).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity z dnia 16 stycznia 2015r. Dz. U. z 2015r. poz.163 z późn. zm).

3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity z dnia 04 sierpnia 2015 r. Dz.U.z 2015r. poz. 1286 z późn. zm.).

4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r. Nr 209 poz. 1245).

5. Uchwała nr V/37/11 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 11 marca 2011r w sprawie określenia trybu i sposobu powołania i odwołania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **przemoc domowa to** *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”*. Osobami tymi wg art. 115 § 11 Kodeksu Karnego są: *małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu, a także inne osoby wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące*.

Przemoc w rodzinie obejmuje zatem wszelkie akty napaści ze strony partnera lub członka rodziny. Wyróżniamy przemoc rodziców wobec dziecka, przemoc wobec partnera, przemoc wobec osób starszych w rodzinie, przemoc wśród rodzeństwa oraz przemoc wobec rodziców stosowana przez osobę w wieku młodzieńczym.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które występuje na całym świecie. Najczęściej dotyka ona najsłabszych, którzy nie potrafią sami się obronić, przede wszystkim kobiety, dzieci, osoby starsze. Przemoc ta jest tym bardziej dotkliwa, ponieważ pochodzi od osób najbliższych, które powinny obdarowywać miłością i gwarantować poczucie bezpieczeństwa.

Przemoc w rodzinie często określana jest także jako zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające

prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Najczęściej rozpoznaje się przemoc na podstawie czterech podstawowych kryteriów:

- **Intencjonalność** – działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane najczęściej na zdobycie kontroli nad drugim człowiekiem, a także wymuszenie na nim bezwzględnego posłuszeństwa;
- **Dysproporcja sił** – osoba stosująca przemoc jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób, a mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną;
- **Naruszanie godności i praw** – osoba stosująca przemoc narusza prawa i godność, nietykalność fizyczną i szacunek do innych osób, poprzez np. deprecjonowanie, poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie;
- **Powodowanie cierpienia i szkód psychicznych i fizycznych** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie innej osoby na poważne szkody, doświadczanie bólu i cierpienia, sprawia, że osoba doznająca przemocy ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczną, obejmującą działania bezpośrednie, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne;
2. Przemoc psychiczną, która jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych;
3. Przemoc seksualną, działającą w obszarze zachowań seksualnych, naruszającą intymność pożycia;
4. Przemoc ekonomiczną, dotyczącą warunków materialnych, która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy;
5. Zaniedbanie – niezaspokajanie potrzeb członka rodziny, narażające go na utratę życia lub zdrowia, powodujące szkody na zdrowiu, w tym psychicznym.

Każdej z wymienionych rodzajów przemocy towarzyszą charakterystyczne jej formy.

Rodzaje Przemocy	Formy przemocy
przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczanie

	dostępu do pożywienia, nieudzielenie koniecznej pomocy
przemoc psychiczna	poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, religii, pochodzenia, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb
przemoc seksualna	sadystyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, krytyka zachowań seksualnych
przemoc ekonomiczna	niezaspakajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zawodowej, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia
Zaniedbanie	niewłaściwe żywienie, zaniedbanie higieny osobistej, izolacja, brak kontroli i pozostawianie bez należytej opieki, zaniedbanie stanu zdrowia, brak zainteresowania realizacją obowiązku szkolnego, chłód emocjonalny – zaniedbywanie potrzeb emocjonalnych dzieci, osób starszych lub niepełnosprawnych

Należy zaznaczyć, że osoba stosująca przemoc bardzo rzadko stosuje wyłącznie jedną formę przemocy – zwykle stosuje je naprzemiennie lub łączy je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad osobą doznającą przemocy.

Cechy charakterystyczne przemocy w rodzinie

Akt przemocy wobec osoby bliskiej bardzo rzadko jest incydem jednorazowym. Przemoc nasila się wraz z upływem czasu – zarówno pod względem intensywności jak i częstotliwości.

Związki, w których istnieje przemoc, przechodzą przez trzy fazy tzw. cyklu przemocy. Pierwsza z nich to **faza narastania napięcia** – między osobą doznającą przemocy, a osobą stosującą przemoc pojawia się napięcie, które nie opada pomimo podejmowanych przez ofiarę prób złagodzenia bądź rozwiązania konfliktu. Sprawca staje się nerwowy, poirytowany, zaczynają pojawiać się kłótnie, awantury, sprawca staje się agresywny. Ofiara stosuje działania mające rozładować napięcie, co często oznacza spełnianie wszystkich żądań sprawcy. Ofiara ma błędne przekonanie, że w ten sposób może uniknąć przemocy.

W wyniku eskalacji napięcia zaczyna się druga faza cyklu – **faza gwałtownej przemocy**. W tej fazie sprawca robi się bardzo impulsywny, wpada w szał. Ofiara zostaje poważnie pobita, zraniona. Najczęściej decyduje się wówczas wezwać policję, potrzebuje pomocy medycznej, poszukuje pomocy, zwraca się o wsparcie osób bliskich bądź instytucji.

Po ataku obserwuje się spadek napięcia, a sprawca wyraża skruchę i chęć pogodzenia się. Trzecią fazę często nazywa się – **fazą miodowego miesiąca**. Ten etap pozwala ofierze budować nadzieję na lepszą przyszłość, utrudnia też podjęcie decyzji o szukaniu pomocy.. Fazy cyklu powtarzają się: **napięcie, atak, okres miodowego miesiąca**.

Czynniki ryzyka przemocy w rodzinie

Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia i statusu materialnego. Może pojawić się na każdym etapie związku – nawet po wielu wspólnie przeżytych latach. Jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym, a jej zasięg, różnorodność form i konsekwencje natury wychowawczej, psychologicznej, zdrowotnej i ekonomicznej powodują, że należy traktować ją jako zjawisko społeczne istotnej rangi.

Czynniki sprzyjającymi przemocy w rodzinie są:

Normy społeczne i kulturowe – przemoc w rodzinie jest skutkiem wielopokoleniowego, społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. W wielu środowiskach akceptuje się bicie, zwłaszcza dzieci, panuje przekonanie o dominującej roli mężczyzny w rodzinie rola „pana i władcy”. W społeczeństwie panuje także przekonanie, że wszystko co dzieje się w rodzinie należy do sfery prywatności i w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać, niestety wywołuje to poczucie większej bezkarności sprawcy.

Dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia – dzieci wychowywane w rodzinach, gdzie jest przemoc „nasiąkają nią” i uczą się takich wzorców zachowań. Nabierają przekonania, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Takie dzieci częściej niż ich rówieśnicy, którzy byli wychowywani bez przemocy, jako dorosłe osoby będą stosować przemoc wobec swoich partnerów.

Uzależnienie (nadużywanie alkoholu) – alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Doświadczenie pokazuje, że sprawca może przestać pić alkohol i nadal stosować przemoc.

Środowisko i stres społeczny – kłopoty finansowe, bezrobocie czy skumulowanie się różnych problemów życiowych może wywoływać frustracje, która

z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy w rodzinie. Osamotnienie rodziny, znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia z zewnątrz – osobistego lub instytucjonalnego – w sposób znaczący może wpłynąć na nasilenie zachowań związanych z przemocą.

IV. Zadania służb powołanych do realizacji Ustawy o Przeciwdziałaniu przemocy

Podmioty wymienione w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazane do realizowania działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”:

1. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Policja
4. Publiczne i niepubliczne placówki ochrony zdrowia
5. Placówki oświatowo – wychowawcze

Rozporządzenie rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” w par. 11-15 wymienia zadania poszczególnych służb.

Pracownik socjalny (par.11.rozporządzenia) zobowiązany jest m.in. do:

- diagnozy sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- udzielania kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy (psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej) i wsparcia oraz o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc dorosłym i dzieciom doświadczającym przemocy w rodzinie, o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osób krzywdzonych przez najbliższych;
- jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie wymaga pomocy medycznej, organizuje niezwłocznie dostęp do tego typu pomocy;
- zapewnia – jeśli jest taka potrzeba – schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;

- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, o konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie oraz o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (par.12 rozporządzenia) ma za zadanie m.in.:

- przeprowadzić diagnozę sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- udzielić informacji o możliwościach uzyskania pomocy (psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej) i wsparcia oraz o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc dorosłym i dzieciom doznającym przemocy w rodzinie;
- prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, informując je o konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie oraz o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie i motywując je do podjęcia tego typu działań.

Funkcjonariusz Policji (par. 13 rozporządzenia) **zobowiązany jest do:**

- udzielenia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym pierwszej pomocy;
- zorganizowania niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia tej osoby;
- podjęcia w razie potrzeby, czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia członków rodzin z problemem przemocy, w uzasadnionych przypadkach – wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie może zastosować środki przymusu bezpośredniego i zatrzymać ją;
- przeprowadzenia z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowy dot. m.in. odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą, wezwać tę osobę do „zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego”, tj. motywować do zmiany zachowania wobec członków rodziny;

- przeprowadzenia na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych mających na celu zabezpieczenie śladów i dowodów przestępstwa;
- podjęcia – po interwencji – działań służących zapobieganiu kolejnym aktom przemocy, w szczególności składając systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.

Przedstawiciel ochrony zdrowia – tj. osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny – (par. 14 rozporządzenia) ma za zadanie m.in.:

- udzielić osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie;
- jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, przewieźć ta osobę do podmiotu leczniczego, formularz „Niebieska Karta- A” wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona.

Przedstawiciel oświaty (par.15 rozporządzenia) w ramach procedury „Niebieskie Karty”:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności dzieci;
- udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;

- informuje o możliwościach podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji osób w danej rodzinie;
- jeżeli sytuacja tego wymaga – organizuje dostęp do pomocy medycznej;
- może przeprowadzić rozmowę interwencyjną – motywującą z osobą, która stosuje przemoc, informując ją o konsekwencjach stosowania przemocy oraz możliwościach udziału w programach terapeutycznych lub edukacyjno – korekcyjnych dla osób stosujących przemoc.

V. Diagnoza zjawiska przemocy w gminie Polanów

Liczba mieszkańców w Gminie Polanów wynosi **8296**, z czego liczba mężczyzn to **4154**, a kobiet **4142** (stan na listopad 2020r.). Z analizy danych statystycznych wynika, że w przeważającej większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy w rodzinie są kobiety, natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej.

Przemoc to najczęściej spotykana forma agresji interpersonalnej. Wciąż jednak jest to zjawisko trudne do oszacowania. Osoby doznające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystania przed otoczeniem, rzadko również decydują się na fachową pomoc którejś z zajmujących się tym problemem instytucji. Trudna do zrozumienia niemożność uwolnienia się od przemocy, a także utrzymujące się czasem wiele lat trudności w funkcjonowaniu i lęk, mimo odseparowania się od sprawcy i braku realnego zagrożenia – to charakterystyka sytuacji psychologicznej ofiar przemocy w rodzinie.

Wspominając o osobach doznających przemocy nie można zapomnieć o osobach stosujących przemoc, dla nich również przewidziana jest pomoc psychologiczna w formie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jak również działań terapeutycznych. Wsparcie to polega między innymi na:

- powstrzymaniu osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;
- rozwijaniu umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez używania przemocy;
- uznaniu przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;

- zdobyciu i poszerzeniu wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie;

- zdobyciu umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;

Z przedstawionych danych wynika, że w roku 2020 nastąpił wzrost zainteresowania tą formą wsparcia, w szerszej perspektywie działania te mają na celu kształtowanie prawidłowych postaw zgodnych z normami społecznymi.

Z analizy poniższych danych wynika, iż coraz więcej osób decyduje się na pomoc oraz korzystanie ze wsparcia psychologicznego jako jednej z form sprzyjającej zmianie postaw wobec przemocy oraz jako forma radzenia sobie w trudnych sytuacjach kryzysowych, a zwłaszcza w sytuacji przemocy w rodzinie. Złożoność i stopień skomplikowania formalnych jak i emocjonalnych relacji rodzinnych sprawia też, że instytucje nie są często w stanie wniknąć w dotkniętą problemem rodzinę i skutecznie interweniować w przypadku kryzysu. Incydenty przemocy w rodzinie są dość łatwe do ukrycia w początkowej fazie występowania. Z tego powodu ważne jest by osoba doznająca przemocy w miarę możliwości jak najszybciej uzyskała dostęp do profesjonalnego wsparcia i pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej (w tym materialnej), medycznej czy terapeutycznej.

Oczywistym wydaje się, że przedstawiciel pojedynczej służby czy instytucji – nawet mając najlepsze chęci – samodzielnie nie jest w stanie zagwarantować zaspokojenia tych potrzeb. Praktyka w zakresie pomocy rodzinom, w których dochodzi do przemocy, pokazała, że jedynie kompleksowe podejście do problemów rodziny, do sytuacji w jakiej znajdują się jej członkowie, może uruchomić proces zmian w tej rodzinie, a współdziałanie specjalistów wielu dziedzin gwarantuje jej skuteczną pomoc i zatrzymanie przemocy.

Z danych Miejsko – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polanowie wynika, iż w roku 2017 wpłynęło 13 wniosków o podjęcie działań w stosunku do osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu, w roku 2018 – 16 wniosków, w roku 2019 wniosków tych było - 13, natomiast w roku 2020 – 12. W większości przypadkach w rodzinach tych występuje zjawisko przemocy. Większość wniosków jest skierowana do komisji przez Posterunek Policji w Polanowie, gdzie wszystkie interwencje policji spowodowane były nadmiernym spożywaniem alkoholu, który doprowadza do konfliktów i destabilizacji życia

rodzinnego. Wielokrotnie po tych interwencjach zakładana jest „Niebieska Karta”. Problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniających się do agresywnych zachowań. W tych przypadkach konieczne jest by osoby stosujące przemoc w pierwszej kolejności podjęły leczenie odwykowe, a w późniejszym etapie uczestnictwo w programie korekcyjno – edukacyjnym.

Na przestrzeni lat 2017 – 2020 w gminie Polanów prowadzono procedurę Niebieska Karta : w roku 2017 – 7, 2018 – 7, 2019 – 12, 2020 -12. Otwarcie się na problem przemocy, jak również fakt rosnącego zainteresowania zjawiskiem przemocy, o którym szeroko dyskutują media, ułatwia tym osobom podjęcie działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji. Osoby doznające przemocy coraz częściej korzystają z uczestnictwa w grupie wsparcia, poradnictwie psychologicznym i prawnym.

Ujęcie statystyczne dotyczące przemocy w rodzinie:

Tabela nr 1. Przemoc w rodzinie w ujęciu statystycznym na terenie gminy Polanów w latach 2017 – 2020

Przemoc w rodzinie	R ok 2017	Ro k 2018	R ok 2019	R ok 2020
Liczba sporządzonych procedur Niebieskie Karty	7 3- MGOPS 1- oświata 3- policja	7 1- MGOPS 6 - policja	1 2 5- MGOPS 6- policja 1- oświata	1 2 3- MGOPS 8- policja 1- oświata
Interwencje Policji dot. przemocy w rodzinie	7	7	1 2	1 2
Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu	7	6	1 1	9
Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego	7	4	7	1 0
Osoby korzystające z uczestnictwa w grupie wsparcia	4	5	6	7
Osoby uczestniczące w programie korekcyjno-edukacyjnym	0	0	0	3

Źródło: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejsko-Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polanowie.

Tabela nr 2: Procedura Niebieskie Karty – dane statystyczne

Liczba rodzin w których występuje przemoc lub istnieje podejrzenie przemocy w rodzinie		Ro	R	R	R
		k 2017	ok 2018	ok 2019	ok 2020
		7	7	2	1
				1	2
Liczba sprawców		7	7	2	1
				1	2
W tym:	kobiety	0	0	0	1
	mężczyźni	7	7	2	1
				1	1
Liczba ofiar		8	9	3	1
				1	4
W tym:	kobiety	6	7	2	1
	mężczyźni	1	2	0	0
	dzieci	1	0	1	3
Liczba sporządzonych procedur Niebieskie Karty C przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		7	7	2	1
				1	2
Liczba sporządzonych procedur Niebieskie Karty D przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		7	7	2	1
				1	2
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia, porad i konsultacji		7	7	2	1
				1	2

Źródło: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Polanowie

Pozostałe informacje w załączniku - Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Polanów

VI.Założenia Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Polanów

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy, bez względu na to, co zrobiła osoba doznająca przemocy.

3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.
6. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
7. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osoby doznającej przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu.

VII. System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Polanów

Art.6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie brzmi:

1. **Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie** są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity z 16 stycznia 2015r. Dz.U.z 2015r. poz.163 z późn. zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity z dnia 04 sierpnia 2015r.Dz.U. z 2015r. poz. 1286 z późn.zm.), chyba, że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

2. **Do zadań własnych gminy** należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W celu realizacji zadań określonych w art.6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Polanów uruchamia się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- 1) pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 2) pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy,
- 3) pomocy psychologicznej dla dzieci – osób doznających przemocy w rodzinie,
- 4) pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej, socjalnej dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych,
- 5) pomocy psychologicznej dla osób stosujących przemoc – skierowanie na program korekcyjno – edukacyjny,
- 6) spotkaniach grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie,
- 7) miejsca w mieszkaniu chronionym przeznaczonym dla osób doznających przemocy w rodzinie,
- 8) kierowaniu osób doświadczających przemocy w rodzinie do ośrodków interwencji kryzysowej,
- 9) ścisłej współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VIII. Cele, obszary, działania, podmioty realizujące program

Cel główny programu – Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Polanów.

Program będzie realizowany poprzez wdrożenia na terenie gminy Polanów systemowych rozwiązań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez działania w następujących obszarach:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna – kierowany jest do ogółu mieszkańców, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – kierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym do kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełno sprawnościami lub osób niesamodzielnych.

3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie – kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do służb i podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – kierowany jest do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna

Działania:

- Cykl spotkań edukacyjnych dla rodziców w czasie zebrań szkolnych, spotkań z rodzicami w Przedszkolu nt. wpływu zjawiska przemocy w rodzinie na rozwój emocjonalny, wzrost wiedzy nt. zjawiska przemocy w rodzinie.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe.

- Działania edukacyjne mające na celu modelowanie prawidłowych funkcji rodziny i wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny

- Realizacja zajęć edukacyjnych oraz organizowanie i prowadzenie grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny.

- Realizacja programów i zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z zakresu uwrażliwienia na problem przemocy, radzenia sobie ze złością, rozwiązywania konfliktów itd.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny.

- Informacja i edukacja na tematy związane z przemocą w rodzinie poprzez realizację kampanii informacyjnych, rozpowszechniania materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek itd.)

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny.

- Cykl artykułów w lokalnej prasie nt. zjawiska przemocy w rodzinie, wpływu choroby alkoholowej na rodzinę oraz informacja, gdzie można uzyskać pomoc.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny.

- Współpraca instytucji i służb zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wsparciem rodziny.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny.

Obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Działania:

- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych powołanych do realizacji procedury „Niebieskie Karty”
  - Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie oraz udzielanie stosownych informacji zgłaszającym

Podmiot realizujący: Zespół Interdyscyplinarny, grupy robocze

- Cykl spotkań edukacyjnych świetlicach wiejskich, mający na celu wzrost świadomości nt. szkodliwości stosowania przemocy w rodzinie.

Podmiot realizujący: Zespół Interdyscyplinarny, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Pomoc w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów

- Realizacja zajęć edukacyjnych oraz prowadzenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą w rodzinie.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów

- Zapewnienie kobietom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w całodobowych ośrodkach interwencji kryzysowej

Podmiot realizujący: Centrum kryzysowe, Dom Samotnej Matki

- Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Policja.

Obszar: Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Działania:

- Realizacja procedury Niebieskie Karty.

Podmiot realizujący: MGOPS, Zespół Interdyscyplinarny. grupy robocze.

- Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach przemocy w rodzinie.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny, policja.

- Prowadzenie dochodzeń przez Policję pod nadzorem Prokuratury

Podmiot realizujący: Policja

- Rozpowszechnianie informatorów o instytucjach, podmiotach i organizacjach pozarządowych, które realizują programy dla osób stosujących przemoc.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny, grupy robocze.

- Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających alkoholu, motywowanie do ograniczania spożycia alkoholu lub do podjęcia leczenia odwykowego

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy

- Programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podmiot realizujący: PCPR Koszalin (osoby kierowane przez MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny, grupy robocze.

Obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania:

- Organizowanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny.

- Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc (szkolenia z wypalenia zawodowego, superwizja, poradnictwo psychologiczne)

Podmiot realizujący: MGOPS Polanów, Zespół Interdyscyplinarny.

IX. Odbiorcy programu:

- osoby doznające przemocy w rodzinie,
- dzieci i młodzież,
- współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby starsze,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- świadkowie przemocy,
- przedstawiciele władz lokalnych, instytucji, organizacji pozarządowych oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny,
- społeczność lokalna

X. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że dzięki realizacji Programu na terenie gminy Polanów osiągnięte zostaną następujące efekty:

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.
3. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
4. Promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.
5. Promowanie trzeźwego stylu życia.
6. Stworzenie systemu współpracy wszystkich instytucji i organizacji działających w Polanowie w obszarze przeciwdziałania przemocy.
7. Odpowiednie przygotowanie osób pomagających osobom doznającym i stosującym przemoc w rodzinie.
8. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
9. Niwelowanie skutków przemocy w rodzinie.
10. Podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.
11. Wzrostu liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych lub dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc.

XI. Zasoby umożliwiające przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – realizatorzy

Do zasobów umożliwiających przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Polanów można zaliczyć instytucje i organizacje funkcjonujące na jej terenie lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz ofiar i sprawców tego zjawiska.

Działania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy powinny być prowadzone we wszystkich jednostkach na terenie gminy Polanów, które w ramach swoich działań zajmują się ochroną, czy też wsparciem rodziny i jej członków.

Tabela nr 3: Jednostki wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

p.	Podmioty realizujące program	Zadania
.	Zespół Interdyscyplinarny	Integrowanie, koordynowanie, monitorowanie i ewaluacja działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Praca socjalna, poradnictwo prawne, psychologiczne, wsparcie finansowe, zapewnienie schronienia osobom bezdomnym lub potrzebującym wsparcia, warsztaty pogłębiające umiejętności wychowawcze rodziców (szkoła dla rodziców), prowadzenie grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, monitoring i ewaluacja podjętych działań, sporządzanie Niebieskich Kart.
.	Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Konsultacje i porady dla osób doświadczających przemocy, podejmowanie działań zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób stosujących przemoc i osób dotkniętych przemocą uzależnionych od alkoholu, sporządzanie Niebieskich Kart. Monitorowanie i ewaluacja działań.
.	Oświata	Konsultacje i porady dla rodziców dzieci sprawiających trudności wychowawcze oraz pomoc pedagogiczna dla uczniów, podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia przemocy wobec dzieci, sporządzanie Niebieskich Kart, wczesna diagnoza, realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych Monitorowanie i ewaluacja działań
.	Służba zdrowia	Udzielanie pomocy medycznej, ochrona zdrowia pacjenta doświadczającego przemocy w rodzinie, rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy w rodzinie. W przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadomienie organów ścigania.

		Sporządzanie Niebieskich Kart, wystawianie zaświadczeń lekarskich o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała, działań związanych z użyciem przemocy. Monitorowanie i ewaluacja działań.
	Policja	Podjęcie interwencji w związku z przemocą w rodzinie i sporządzanie dokumentacji z ich przebiegu, sporządzanie Niebieskich Kart, wszczynanie postępowań karnych wobec sprawców przemocy, monitorowanie sytuacji w rodzinie przez dzielnicowych, sporządzanie wniosków w celu wszczęcia postępowania zmierzającego do ustalenia czy sprawca jest uzależniony od alkoholu i podjęcie dalszych kroków przewidzianych prawem oraz do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka. Monitorowanie i ewaluacja działań.
	Organizacja pozarządowe działające na rzecz rodziny	Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, wsparcie rzeczowe, prowadzenie świetlic, grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy

Z dniem 30.11.2020r. weszła w życie ustawa antyprzemocowa. Jedno z głównych założeń ustawy zakłada, że sprawca przemocy, który stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia domowników, po wydaniu odpowiedniego nakazu będzie musiał bezzwłocznie opuścić mieszkanie oraz zostanie zakaz zbliżania się do niego.

Ustawa antyprzemocowa zakłada wprowadzenie odrębnego, szybkiego postępowania w sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakazanie zbliżania się do niego. Uprawnienia do wydawania natychmiastowego nakazu w tych sprawach będą przyznane policji, a także Żandarmerii Wojskowej. Nakaz będzie obowiązywał 14 dni, jednak na wniosek osoby dotkniętej przemocą sąd może przedłużyć ten okres.

To zupełnie nowe kompetencje. Dzięki nim policja otrzymuje właśnie nowe, skuteczne narzędzie do walki z przemocą domową. Dotychczas bowiem było tak, że to ofiara przemocy – niejednokrotnie kobieta z dziećmi – musiała uciekać z domu lub pozostawać ze sprawcą przemocy pod jednym dachem. Teraz dzięki natychmiastowemu nakazowi policyjnemu, będzie mogła mieć pewność, że wezwanie policji definitywnie rozwiązuje problem.

Nakaz opuszczenia mieszkania będzie egzekwowany łącznie z możliwością użycia środków przymusu – bez względu na ewentualne twierdzenie sprawcy, że nie ma dokąd się wyprowadzić.

Policja będzie zobowiązana do regularnego sprawdzania, czy osoba objęta zakazem zbliżania się do mieszkania stosuje się do nałożonej na nią sankcji. Jeżeli nie będzie tego robić, będzie podlegać karze aresztu, ograniczenia wolności albo

grzywny, czyli narazi się na odpowiedzialność wykroczeniową, egzekwowaną w trybie przyspieszonym.

XI. Monitoring

Monitoring realizacji Programu prowadzić będą wszystkie podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz podmioty, którym takie zadanie zlecono do realizacji.

Wdrażanie i monitorowanie Programu zostanie powierzone zespołowi interdyscyplinarnemu. Ocena stopnia realizacji Programu odbywać się będzie na podstawie sprawozdań wykonawców poszczególnych działań, przedstawionych w rocznym sprawozdaniu z działalności zespołu interdyscyplinarnego przedkładanym Burmistrzowi gminy Polanów.

Ewaluacja Programu

Program będzie ewaluowany przez systematyczną sprawozdawczość (jeden raz w roku). Podstawowymi wskaźnikami ewaluacji Programu są: (liczba Niebieskich Kart, ilość interwencji, ilość osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, ilość i rodzaj przeprowadzonych działań profilaktycznych).

Roczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Polanów przedkładane będzie burmistrzowi do końca I kwartału.

Źródła finansowania

Realizacja Programu finansowana będzie ze środków podmiotów realizujących program i środków finansowych pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XIII. Podsumowanie

Przemoc w rodzinie jest głównym problemem przestrzegania praw człowieka. Jest zjawiskiem, którego zasięg jest znacznie większy, niż odnotowują to przeprowadzane badania i statystki. Najczęstszymi powodami kłótni w polskich rodzinach jest brak pieniędzy, bezrobocie, nadużywanie alkoholu, nie wypełnianie obowiązków domowych, trudności wychowawcze, złe stosunki małżeńskie,

sąsiedzkie oraz nie rzadko choroby natury psychicznej. Często zdarza się, że z pozoru błaha awantura przeradza się w prawdziwy dramat. Nadal wiele osób doświadczających przemocy zaprzecza istnieniu problemu w ich środowisku. Wynika to z wielu aspektów: wstyd, bezradność, nieufność, obawy o własne zdrowie i życie oraz brak gotowości do zmiany dotychczasowego trybu życia. Ponadto część błędnych przekonań będących w świadomości społeczeństwa powoduje, iż osoby doznające przemocy nie potrafią temu zjawisku zapobiec. Prawo ofiary do bezpieczeństwa, do niepoddawania się przemocy jest priorytetem w gminnej polityce społecznej za pośrednictwem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Rodzina jest podstawowym i najlepszym miejscem na świecie dziecka, w którym ono wzrasta i rozwija się. W przyszłości to dziecko stanie się dorosłym, założy własną rodzinę i najczęściej będzie powielało wyuczone role, stosowało podobne metody wychowawcze. Istnieje konieczność podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Gdy rodzina otworzy się na kłopoty, wykaże zrozumienie, cierpliwość i przede wszystkim życzliwość, to stanie się sobie bliższa. A co za tym idzie łatwiej i lepiej będzie sobie radzić z najróżniejszymi problemami. Gdy dorośli będą starali się stosować zasadę oparcia w sobie, powstanie silna wewnętrzna rodzina, która potrafi sama sobie radzić ze swoimi problemami bez użycia przemocy. Dlatego należy wspierać przedsięwzięcia mające na celu podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Na skutek sprzeciwu społecznego dotyczącego przemocy, którego efektem były kampanie medialne, co raz więcej osób ujawniło i ujawnia swoje traumatyczne doświadczenia, poszukując profesjonalnej pomocy. Zwiększające się zainteresowanie zjawiskiem przemocy w rodzinie prowadzi do co raz to większej liczby placówek świadczących pomoc w tym zakresie, a wzrost kompetencji osób pomagających pozwala mieć nadzieję, że szanse uzyskania fachowej pomocy ciągle będą rosły.

Spis tabel:

Tabela nr 1. Przemoc w rodzinie w ujęciu statystycznym na terenie gminy Polanów w latach 2017 – 2020

Tabela nr 2: Procedura Niebieskie Karty – dane statystyczne

Tabela nr 3: Jednostki wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych W Gminie Polanów

Polanów 2020

Wstęp

Celem raportu jest przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w ostatnim kwartale 2020 roku na terenie Gminy Polanów.

Obejmuje on podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, przemocy w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocy, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Polanów wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy;
- b) dzieci i młodzież szkolna;
- c) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

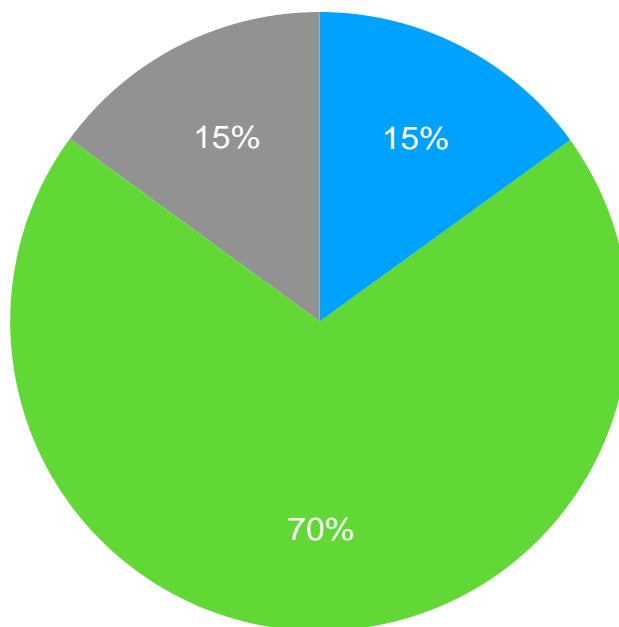
Zgodnie z danymi statystycznymi z dnia 31.12.2019r. podanymi przez z GUS, Gmina Polanów ma 8 610 mieszkańców, z czego 49,6% stanowią kobiety, a 50,4% mężczyźni.

Biologiczne Grupy wiekowe w Gminie Polanów zgodnie z danymi podanymi przez GUS wyglądają w sposób następujący:

● 0 - 14 lat

● 15 - 64 lat

● 65 i więcej lat

opracowanie: *na podstawie danych ze strony polskawliczbach.pl*

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Pomoc udzielona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanowie w latach 2017
- 2019

	2017	2018	2019
Liczba rodzin ogółem objętych pomocą	504	455	422
Rodziny korzystające z pomocy z powodu problemów uzależnieniowych	50	44	57

opracowanie: *własne*

Powody przyznawania pomocy społecznej w Gminie Polanów (liczba osób)

	2017	2018	2019
Niepełnosprawność	169	155	142
Bezrobocie	265	218	165
Osoby dotknięte klęską żywiołową	7	5	7
Ubóstwo	364	354	303
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	121	95	82
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	212	215	202
Alkoholizm	48	42	56
Inne	60	57	44

opracowanie: *własne*

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Polanów

	2017	2018	2019
Ogólne posiedzenia KRPA	10	6	8
Postanowienia opiniujące sprzedaż napojów alkoholowych	2	4	2
Przeprowadzone rozmowy	13	16	13
Wpłynęło wniosków o leczenie odwykowe	13	16	13
Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	-	-	-
Wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	-	-	-

opracowanie: *własne*

Punkt konsultacyjny prowadzony na terenie Gminy Polanów dla osób uzależnionych, współuzależnionych, dotkniętych przemocą w rodzinie

	2017	2018	2019
Liczba rodzin korzystających z pomocy	11	12	16
Rodzin z problemem alkoholowym	8	9	12

opracowanie: *własne*

Zadania i cele prowadzonego punktu:

- a. Motywowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii,
- b. Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończeniu leczenia
- c. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia
- d. Udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzicom

- e. Udzielanie konsultacji osobom doznającym przemocy w rodzinie
- f. Motywowanie do uczestnictwa w oddziaływaniach adresowanych do osób stosujących przemoc
- g. Gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy
- h. Prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi

Punkt obsługuje Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Innych Uzależnień – Justyna Kosek

Rynek alkoholowy w Gminie Polanów

Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży	2017	2018	2019
Do 4,5%	33	33	31
Od 4,5% do 18%	30	30	28
Powyżej 18%	23	22	22

opracowanie: *własne*

Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży	2017	2018	2019
Do 4,5%	6	6	6
Od 4,5% do 18%	4	4	4
Powyżej 18%	4	4	4

opracowanie: *własne*

Skala problemów społecznych Procedura Niebieskiej Karty

	2017	2018	2019
Ogółem Niebieskich Kart	7	7	12
Skierowano do Ośrodka Pomocy Społecznej	3	1	5
Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Placówek Służby Zdrowia	0	0	0
Placówek szkolno-wychowawczych	0	0	0
Sądów i prokuratury	0	0	0
Policja	3	6	6
Oświata	1	0	1

opracowanie: *własne*

Działania podjęte przez Gminną Komisję rozwiązywania problemów alkoholowych

	2017	2018	2019
Spektakle, warsztaty, prelekcje dla Uczniów	Warsztaty dla uczniów „Czynniki ryzyka i czynniki chroniące młodzież” Programy profilaktyki uniwersalnej Spektakl profilaktyczny Warsztaty teatralne	Warsztaty dla uczniów „Czynniki ryzyka i czynniki chroniące młodzież” Programy profilaktyki uniwersalnej Spektakl profilaktyczny Warsztaty teatralne	Warsztaty dla uczniów „Czynniki ryzyka i czynniki chroniące młodzież” Programy profilaktyki uniwersalnej Spektakl profilaktyczny Warsztaty teatralne
Kolonie i obozy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży	-	-	-
Wycieczki z elementami profilaktyki	-	-	-

Szkolenie dla członków KRPA	Szkolenie dla członków komisji: Ustawa o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi	Szkolenie „Zagrożenia dzieci i młodzieży” „Przemoc seksualna wobec dzieci”	Szkolenie „Zagrożenia dzieci i młodzieży”
Inne	Szkoła dla Rodziców Zajęcia dot. pułapki uzależnienia dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w Krągu Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy DDA i osób współzależnych Koncerty profilaktyczne w świetlicach wiejskich Program profilaktyczny w świetlicach wiejskich „Przyczyny i skutki picia alkoholu i zażywania środków odurzających – sposoby radzenia sobie z nimi” Pielgrzymka w intencji trzeźwości narodu	Szkoła dla Rodziców Prelekcje dla rodziców dzieci przedszkolnych „Czynniki ryzyka i czynniki chroniące dzieci” Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy, DDA i osób współzależnych Koncerty profilaktyczne w świetlicach wiejskich Udział w Konwencji Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Pielgrzymka w intencji trzeźwości narodu	Szkoła dla Rodziców Piknik „czas dla rodziny” Prelekcje dla rodziców dzieci przedszkolnych „Pułapka uzależnienia” Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy, DDA i osób współzależnych Udział w spotkaniu Pełnomocników i członków komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Centrum Psychoterapii „Anon” w Koszalinie Pielgrzymka w intencji trzeźwości narodu

opracowanie: *własne*

Na zlecenie Gminy Polanów w ostatnim kwartale 2020 r. zostało zrealizowane badanie, które miało na celu zdiagnozowanie problemów takich jak spożywanie alkoholu przez pełnoletnich i niepełnoletnich mieszkańców, problemu nikotynowego wśród nieletnich oraz dorosłych mieszkańców, problemu narkotyków w kontekście osób nieletnich oraz pełnoletnich, a także zjawiska cyberprzemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym.

Badanie ankietowe objęło reprezentantów populacji dorosłych mieszkańców, sprzedawców i osób podających alkohol oraz uczniów szkół podstawowych.

Dane ilościowe zostały zebrane na przełomie listopada i grudnia 2020 r. W badaniu ankietowym udział wzięli uczniowie Zespołu Szkół Publicznych w Polanowie, mieszkańcy Gminy Polanów oraz sprzedawcy alkoholi.

Łącznie zrealizowano 276 ankiet, w tym 129 ankiet wśród mieszkańców, 21 ankiety wśród osób sprzedających i podających alkohol, 126 ankiet wśród uczniów.

Pod kątem analiz w kwestionariuszach uwzględniono wiek i płeć, a pod kątem analiz dotyczących zjawisk cyberprzemocy uwzględniono u badanych osób takie kwestie jak występowanie cyberprzemocy, miejsce występowania agresji, ilości czasu spędzanego w Internecie i na użytkowaniu komórki.

Analiza zjawiska problemów uzależnienia uwzględnia natomiast przyznanie się do spożywania alkoholu, powodu spożywania alkoholu, miejsca spożywania alkoholu.

Kwestia palenia papierosów uwzględnia informację, czy ankietowani palą papierosy, czy jest to poważny problem wśród młodzieży.

Analiza występowania problemów dotyczących zażywania narkotyków objęła informację czy istnieje problem w szkole z narkotykami oraz jak młodzież ocenia dostępność do narkotyków. Dodatkowo poddano analizie wiedzę ankietowanych na temat uzależnienia.

Mieszkańcy gminy, sprzedawcy i osoby podające alkohol, mieli natomiast skupić się na tym, w jakim stopniu występują problemy związane z ubóstwem, uzależnieniami, przemocą domową, bezrobociem, niepełnosprawnością oraz przestępczością.

Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych prowadzonych na terenie gminy.

Metodologia

W celu znalezienia odpowiedzi na główne kwestie problemowe przeprowadzone zostały 3 komplementarne badania, zrealizowane wśród dwóch grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, sprzedawców alkoholu oraz uczniów.

Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień co pozwoliło na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie, a także wnioski przydatne pod kątem działań profilaktycznych.

Badanie diagnozujące problemy społeczne na terenie gminy zostało przeprowadzone zgodnie z metodologią ilościową przy użyciu papierowego kwestionariusza a także elektronicznego kwestionariusza wynika to bowiem z faktu, iż uczniowie w związku z pandemią mają lekcje online. Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Przy kilku pytaniach była również możliwość doprecyzowania odpowiedzi w krótkiej wypowiedzi otwartej.

Kwestionariusz ankiety dla mieszkańców to **29** pytań, a dla sprzedawców **18** pytań. W przypadku uczniów ankieta zawierała **77** pytań. W ramach pytań początkowych została zamieszczona metryczka zawierająca pytania, które odnoszą się do wieku, określenia płci oraz wielkości miejsca zamieszkania osoby wypełniającej ankietę.

Jednym z pierwszych etapów badania jest wybór metody doboru próby badawczej. W przypadku badania mieszkańców odbyło się to metodą losową, były to przypadkowo napotkane osoby pełnoletnie oraz odwiedzenie miejsc sprzedaży alkoholu. W przypadku uczniów szkół podstawowych grupą docelową byli uczniowie Zespołu Szkół Publicznych w Polanowie.

Ankieta wypełniana była samodzielnie, co ma olbrzymią rolę w badaniu postaw i opinii względem delikatnych kwestii. Za każdym razem przed przystąpieniem do badania, uczestnicy zostali poinformowani o pełnej anonimowości, został wyjaśniony cel oraz instrukcja wypełniania kwestionariusza. Przed realizacją uzyskano zgodę dyrekcji na przeprowadzenie badania.

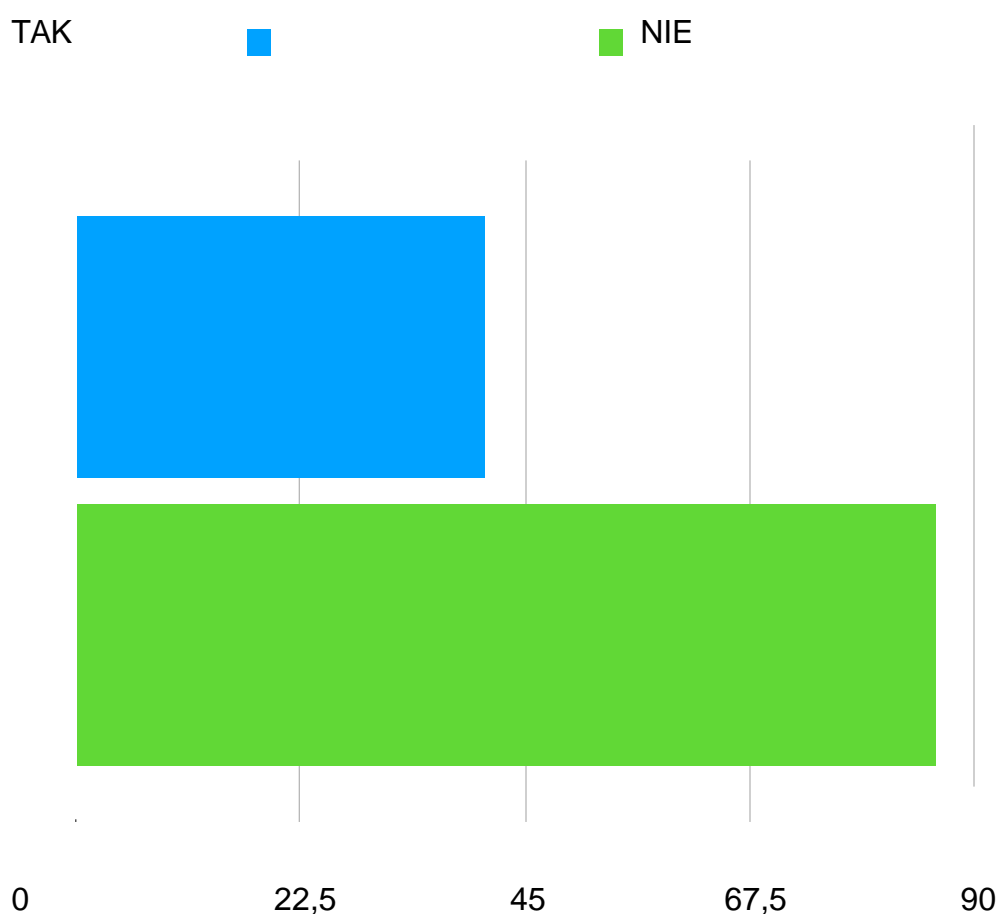
Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy, a ewentualne dysproporcje związane są z zaokrągleniem do liczb całkowitych maksymalnie +/- 1%.

Problem alkoholowy z perspektywy uczniów szkoły podstawowej.

Jednym z ważniejszych problemów diagnozowanych wśród uczniów szkół podstawowych było narażenie na problem alkoholowy. W tym celu zadano uczniom szereg pytań związanych ze skalą zjawiska w otoczeniu oraz indywidualnymi doświadczeniami z alkoholem.

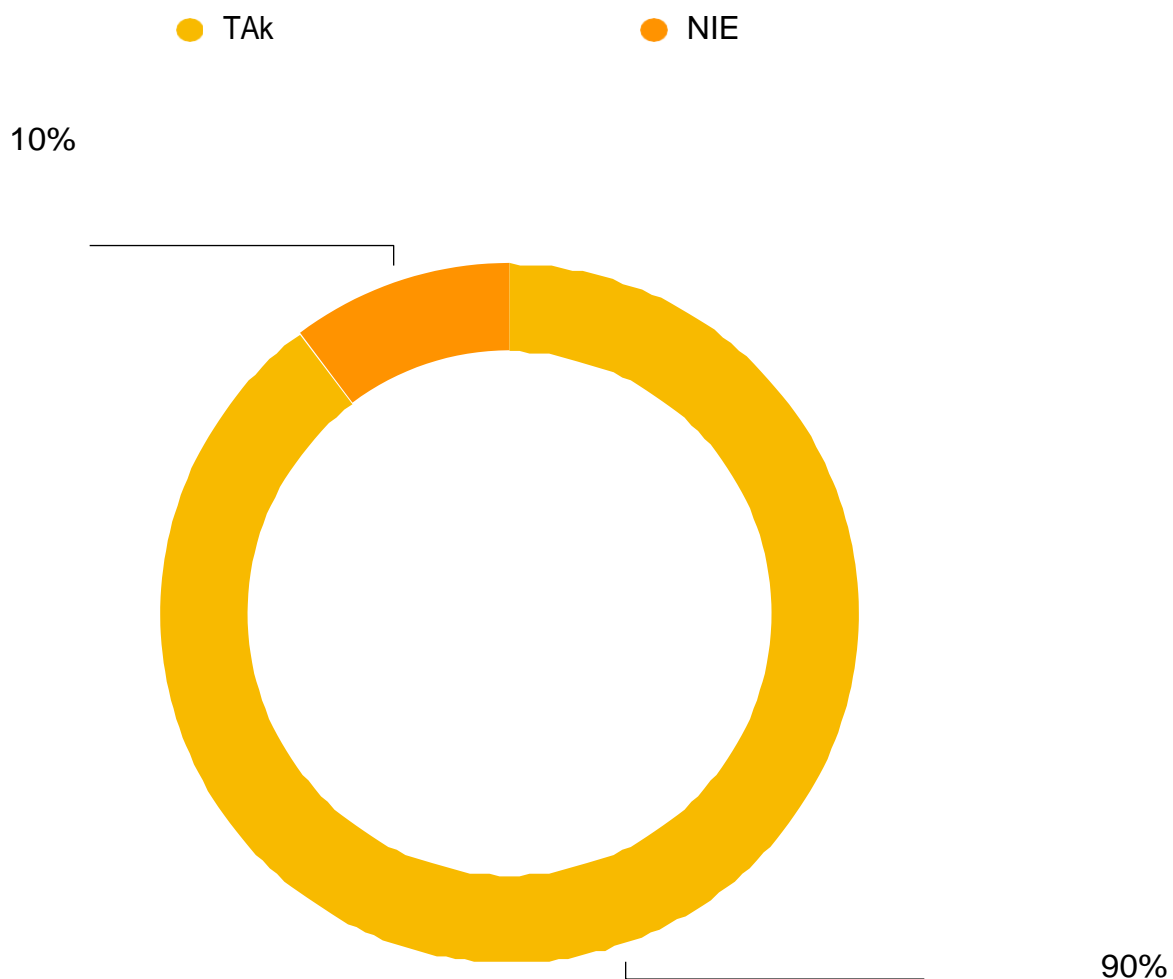
Pytanie pierwsze dotyczyło czy kiedykolwiek ankietowany spożywali alkohol. Należy tutaj wskazać, iż 41 osób udzieliło odpowiedzi twierdzącej, 86 osób zaś wskazało, iż nie spożywało alkoholu. Zgodnie z tym wskazać należy, iż 33% Uczniów w wieku od 10 do 18 roku życia miała styczność już z alkoholem.

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

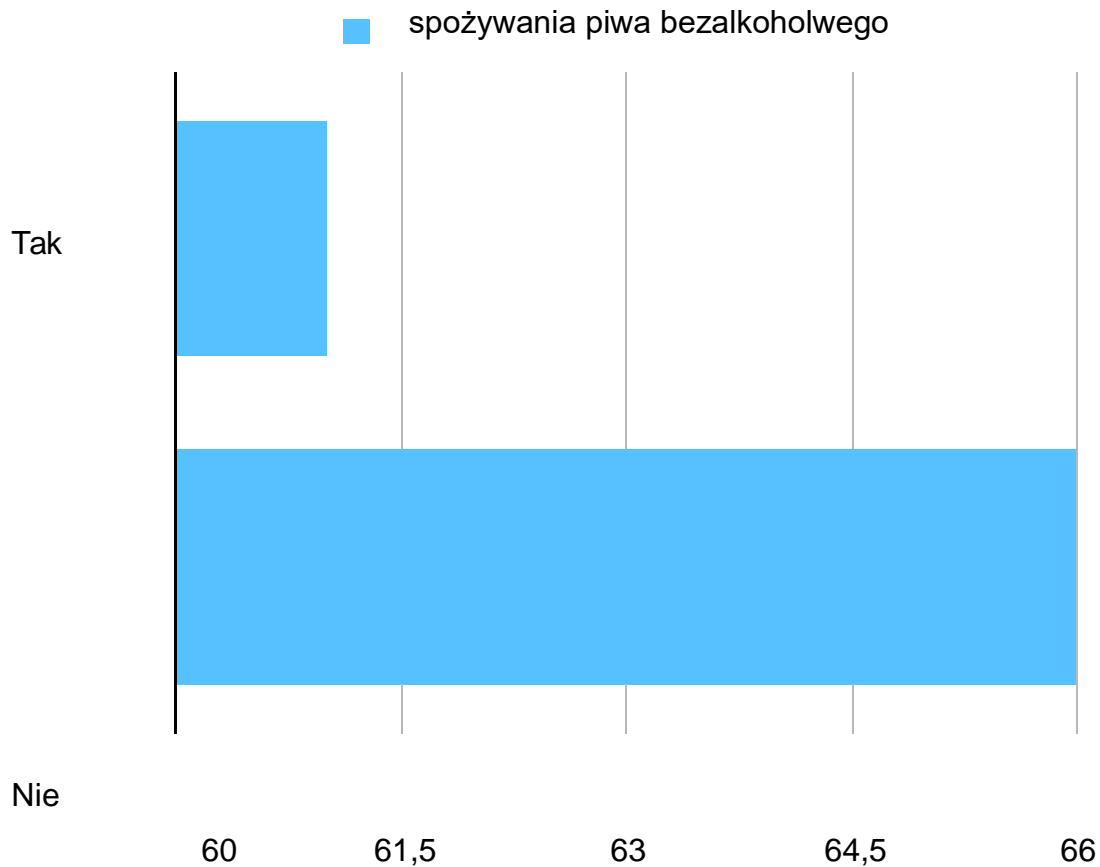
Na pytanie o częstotliwość spożywania alkoholu oraz jakość trunków po które sięgają uczniowie, respondenci odpowiedzieli, iż spożywanie alkoholu zdarza się okazjonalnie 17 osób, rzadziej niż raz w miesiąc lub co najmniej raz w miesiącu 4 osoby. Na pytanie o to, co spożywali - 32 respondentów wskazało, iż spożywało piwo, 16 osób wino, zaś 23 osób wskazało wódkę. Pytanie było wielokrotnego wyboru.

Istotne wydaje się pytanie 9, bowiem respondenci zapytani zostali o to czy posiadają wiedzę na temat wpływu alkoholu na ich organizm. 90% ankietowanych odpowiedziało, iż owszem posiada taką wiedzę, zaś 10% takowej wiedzy nie posiada.

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

W pytaniu 10 ankietowani zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi czy spożywali piwo bezalkoholowe.

opracowanie: na podstawie badania ankietowego

Procentowo przedkłada się to na 48% osób, które przyznało się do spożywania piwa bezalkoholowego. Jest to bardzo istotna kwestia, bowiem większość koncernów alkoholowych obecnie jest dystrybutorem piwa bezalkoholowego, który za zadanie ma przyzwyczaić klienta do smaku, marki, wyglądu puszki/butelki co w przyszłości może mieć znaczenie w przypadku uzależnień. Uczniowie wskazali, iż dostęp do piwa bezalkoholowego nie był dla nich problemem, bowiem albo zostali poczęstowani przez kolegę, tudzież mogli kupić samemu, jednakże większą część osób bowiem blisko 83% wskazało, iż zostało poczęstowane przez osoby dorosłe. Respondenci na pytanie czy gdy spożywałeś alkohol czy Twoi rodzice o tym wiedzą, wskazują w 47%, iż owszem rodzice o tym fakcie wiedzieli. Również 39% respondentów wskazuje na to, iż była w towarzystwie rówieśników, która podczas spotkania spożywała alkohol.

Uczniowie zostali w ankiecie poproszeni o miejsce spożywania alkoholu przez grupę rówieśniczą. Okazuje, że 15 osób wskazało miejsce spożywania alkoholu jako imprezy, dyskoteki, 2 osoby wskazały teren szkoły, zaś 17 osób wskazało również dom jako miejsce spożywania alkoholu, a na świeżym powietrzu alkohol piło 43 osób.

Wyniki stają się kompatybilne, bowiem o ile 47% osób wskazuje, iż o spożyciu alkoholu wiedzą rodzice, na dodatek 17 osób wskazuje, że spożywało alkohol w domu, zatem z badania wynika, że 30% badanych spożywa alkohol w domu za przyzwoleniem rodziców.

Kolejnym problemem, który jest jednym z głównych zagadnień w kwestii profilaktyki to powód, dla którego młodzież spożywa alkohol. Odpowiedź na to pytanie może być kluczem do działań zmierzających do wyeliminowania przyczyn sięgania przez młodzież po alkohol i skutecznych działań profilaktycznych.

Przyczyny sięgania po alkohol wśród młodzieży:

	Liczba odpowiedzi
Dla lepszej zabawy	36
Zrelaksowania się	6
Dla zabicia nudy	2
Dla towarzystwa	37
Żeby zapomnieć o kłopotach rodzinnych	16
Żeby zapomnieć o kłopotach w szkole	7
Z innych powodów	23

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Wśród respondentów pojawiło się pytanie czy spożyli kiedyś taką dawkę alkoholu, iż czuli się pijani

- 18 osoba udzieliła odpowiedzi twierdzącej. Uczniowie w kwestiach alkohol zostali zapytani czy uważają, iż mają problem z alkoholem - 2 uczniów wskazało, że tak. Jednakże 17,3% badanych wskazało, iż ich koledzy bądź koleżanki mogą mieć problem z alkoholem, natomiast co piąta badana osoba wskazała, iż problem alkoholowy dotyczy członka ich rodziny.

Problem narkotyków z perspektywy uczniów szkoły podstawowej.

Problem z narkotykami w obecnych czasach to zagadnienie wielowątkowe z uwagi na pojawiające się nowe zagrożenia wśród młodzieży. Niebezpieczeństwo utraty zdrowia, a nawet życia powoduje, że działania profilaktyczne w tej dziedzinie winny być nadrzędnym celem programów gmin.

W gminie w pierwszej kolejności zapytano o sam kontakt z narkotykami, by później zweryfikować czy jest on bezpośrednim zagrożeniem czy też bywa sporadycznym incydentem wśród badanych.

Pytanie ankietowe: *Czy kiedykolwiek zażywałeś narkotyki?*

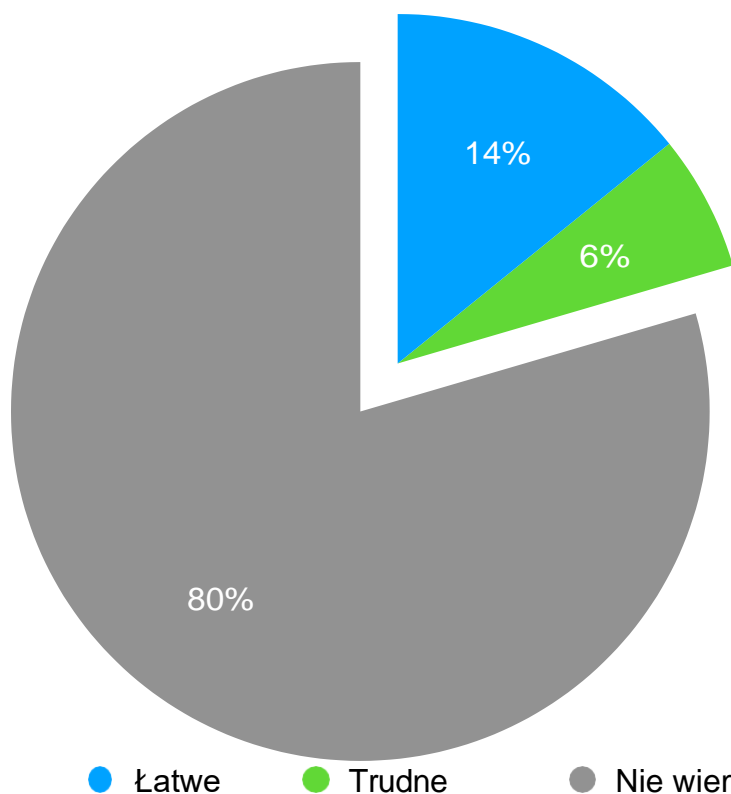
TAK	NIE
5	122

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Na pytanie jakie środki aktywne osoby te zażywały pojawiają się odpowiedzi: Marihuana 7 osób (należy podkreślić tutaj stereotypowe myślenie iż marihuana nie należy do grupy narkotyków), Dopalacze - 1 osoba, Mefedron - 1, 1 osoba stosowała środki wziewne typu dezodoranty i kleje, zaś 4 respondentów wskazało na benzodiazepiny (grupy leków o działaniu przeciwlękowym, uspokajającym, nasennym).

Wskazać należy, że 13 respondentów odpowiedziało, iż było w grupie rówieśników, która spożywała narkotyki (10%). Kontynuacją pytania była prośba skierowana do respondentów o wskazanie miejsca, gdzie odbywało się spożywanie środków psychoaktywnych, największa liczba respondentów wskazała, że było to na świeżym powietrzu, drugą najczęściej wybieraną odpowiedzią było wskazanie, że było to w domu.

Pytanie ankietowe: *Czy zdobycie narkotyków przez osoby w Twoim wieku jest?*

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

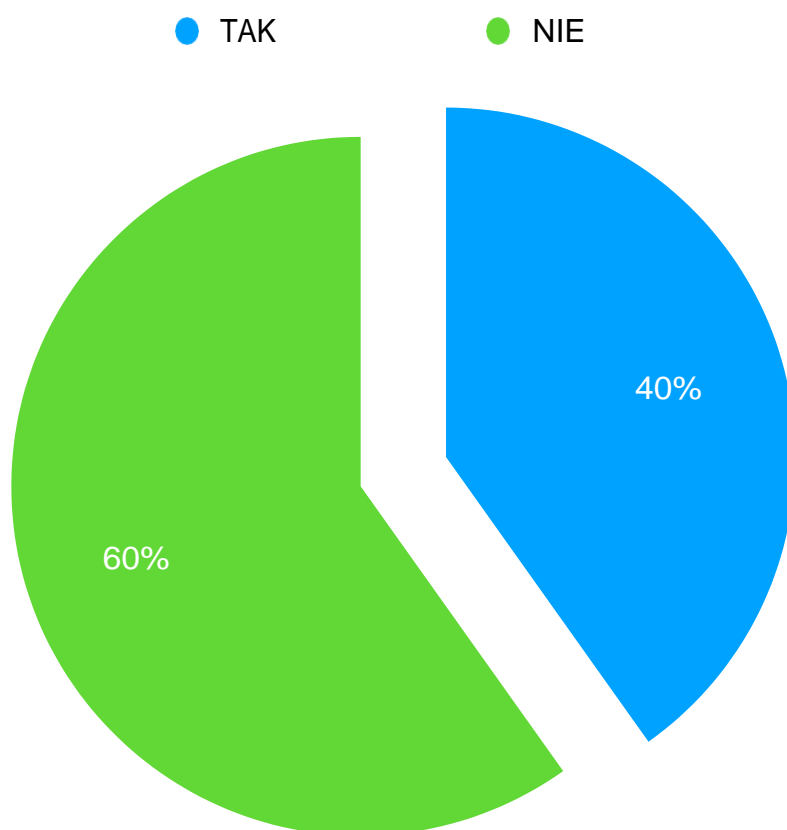
Przyczyny sięgania po narkotyki wśród młodzieży:

	Liczba odpowiedzi
Dla lepszej zabawy	31
Zrelaksowania się	10
Dla zabicia nudy	2
Żeby zaimponować innym	29
Dla towarzystwa	20
Żeby zapomnieć o kłopotach rodzinnych	8
Żeby zapomnieć o kłopotach w szkole	7
Z innych powodów	20

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Istotne było pytanie czy uważasz, że Twoi koledzy/koleżanki mają problem z narkotykami

7 respondentów wskazało odpowiedź pozytywną, zaś w przypadku dostrzeżenia problemu w otoczeniu najbliższej rodziny 6 respondentów wskazało pozytywną odpowiedź. Natomiast duży niepokój budzi odpowiedź na pytanie: Czy wiesz, gdzie trzeba szukać pomocy w razie zagrożenia związanego z używaniem narkotyków?

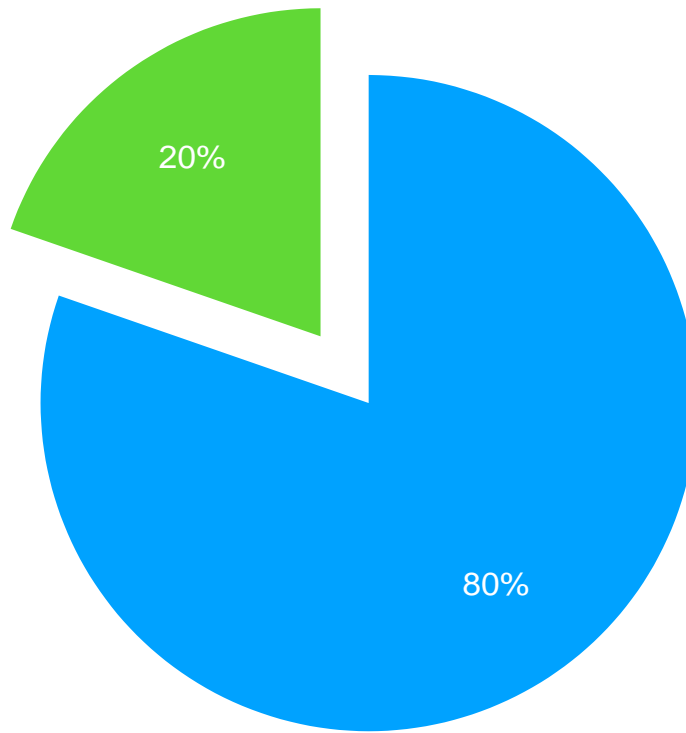

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Kolejne pytanie dotyczyło: Czy respondent posiada wiedzę na temat narkotyków na Twój organizm?

● TAK

● NIE

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

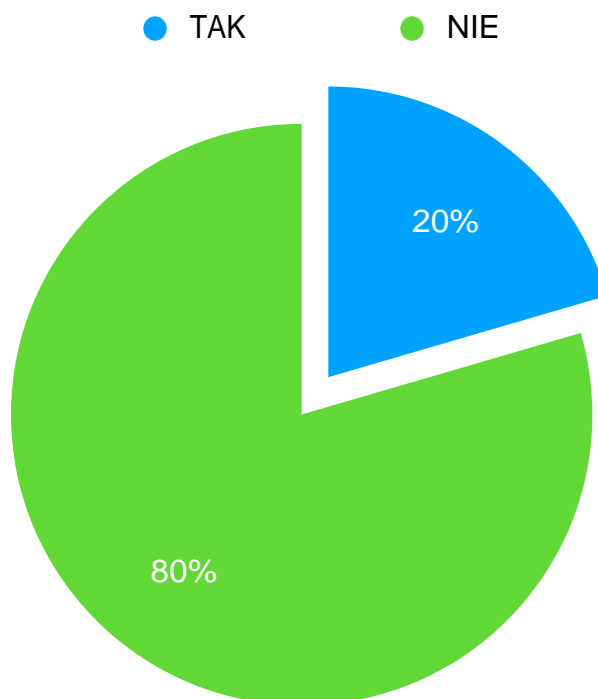
A skąd czerpiesz wiedzę na temat narkotyków? (respondenci mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

	Liczba odpowiedzi
Od rodziców	35
Od rodzeństwa	9
Ze szkoły	62
od rówieśników	11
Od starszych znajomych	7
Z telewizji	28
Z Internetu	50
Nie szukam takich informacji	27
Z innych źródeł	7

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Kolejną kwestią badaną w ankiecie jest palenie papierosów przez młodzież. Istotną sprawą jest ustalenie, czy ankietowani palą papierosy oraz czy osoby opiekujące się nimi posiadają na ten temat wiedzę.

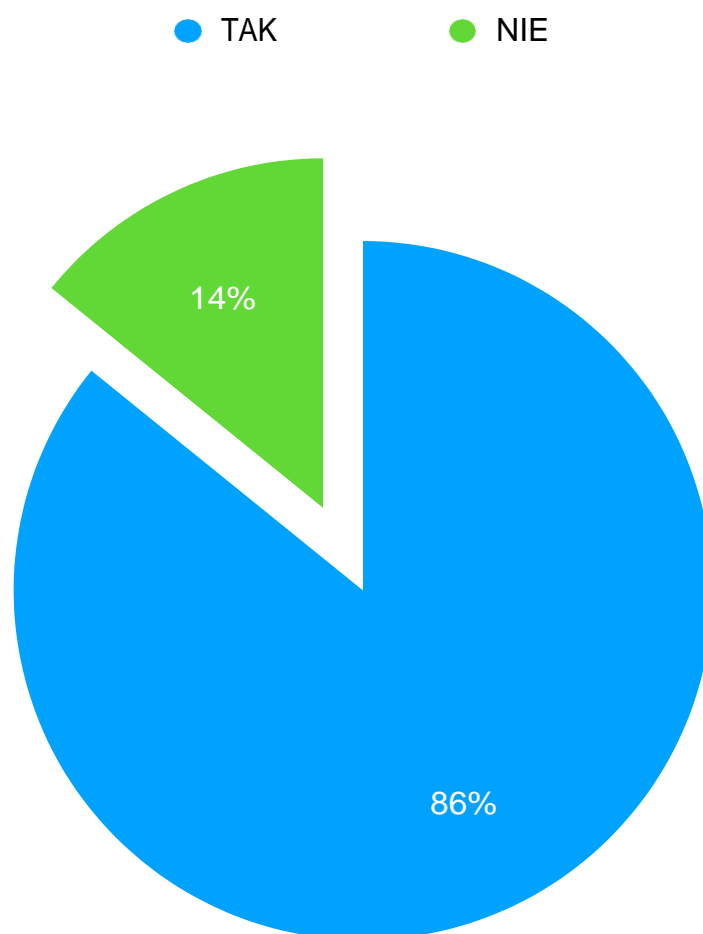
Pierwsze pytanie dotyczyło zapytanie respondentów czy kiedykolwiek w życiu zapalili papierosa?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Zatem można stwierdzić, iż 20,5% uczniów w wieku 10 - 18 lat miało kontakt z papierosami, z czego, aż 7 (5,5% spośród wszystkich) uczniów wskazało, iż kontakt z papierosami ma codziennie, pozostali wskazali, że są to sytuacje sporadyczne.

Czy posiadasz wiedzę na temat wpływu nikotyny na Twój organizm?

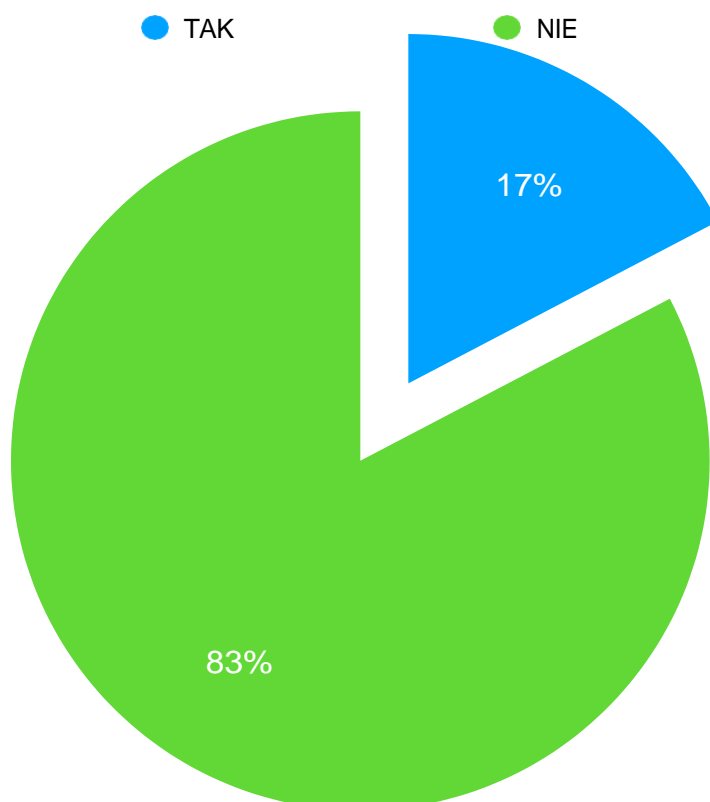

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

W określeniu skali problemu istotne również było pytanie o źródło pozyskiwania przez osoby niepełnoletnie papierosów. Respondenci wskazali, że byli częstowani przez kolegów, lub też prosili osoby obce o zakup papierosów.

Kolejne pytanie, które zostało zadane respondentowi dotyczyło palenia e-papierosów.

Czy paliłeś e- papierosa?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Dlaczego młodzież tak chętnie sięga po nikotynę?

	Liczba odpowiedzi
Dla lepszej zabawy	31
Zrelaksowania się	29
Dla zabicia nudy	12
Żeby zaimponować innym	51
Dla towarzystwa	41
Żeby zapomnieć o kłopotach rodzinnych	15
Żeby zapomnieć o kłopotach w szkole	11
Z innych powodów	14

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

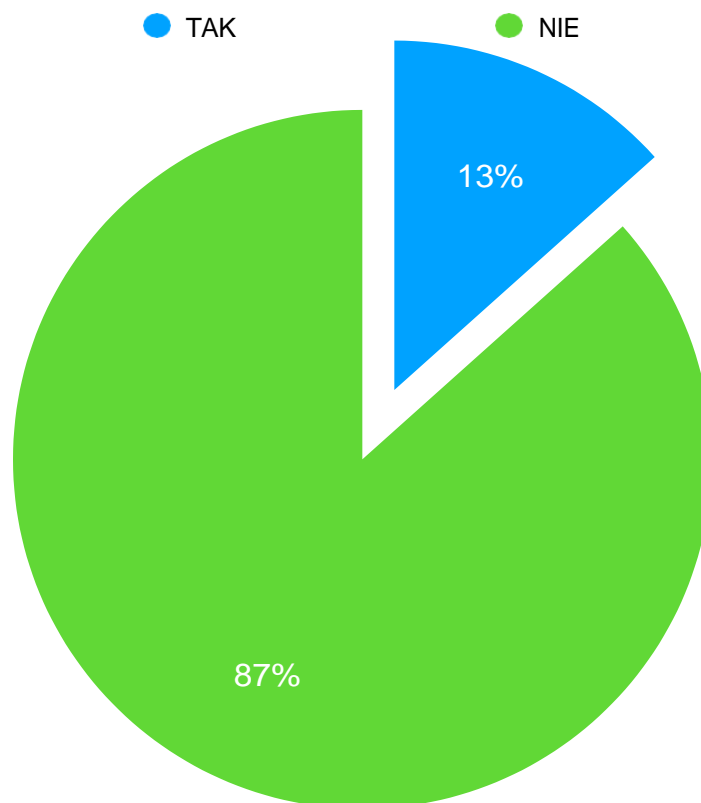
Pytanie, które zostało skierowane do respondentów dotyczyło jak wygląda kwestia uzależnienia od nikotyny.

- kiedy mówili samo o sobie - aż 10 osób stwierdziło, iż ma problem z nikotyną (7,9%)
- w grupie rówieśniczej - 58 osób dostrzegło ten problem u kolegów i koleżanek (45,7%)
- w przypadku najbliższej rodziny - taki problem dostrzegło 57 osób (44,9%)

Doświadczenie cyberprzemocy

W związku z pandemią lekcje przeniesione zostały do sieci, dlatego istotne było rozważenie kwestii cyberprzemocą wśród młodzieży w wieku szkolnym.

Czy padłeś ofiarą cyberprzemocy?

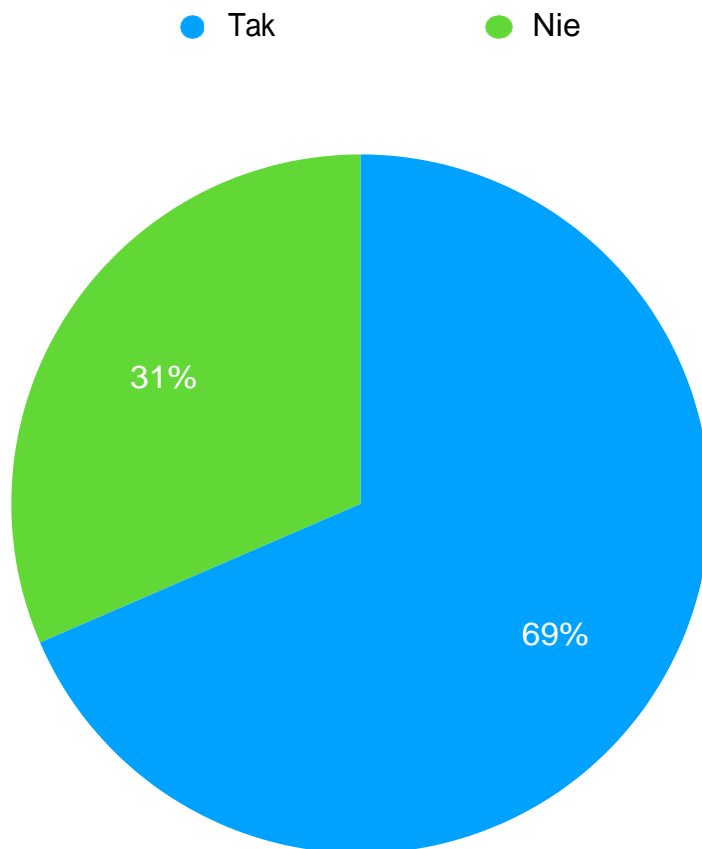

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Na pytanie gdzie tego doświadczyli -10 osób wskazało, że na portalach społecznościowych typu facebook, instgaram. Uczniowie wskazywali również TikTok, a także Snapchata jako miejsce, gdzie doświadczyli przemocy w Internecie.

Czy uczniowie szkoły Podstawowej w Polanowie dostrzegają problem hejtu w Internecie?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

skoro ponad 69% dostrzega problem zjawiska hejtu w Internecie, respondenci zostali zapytani czy osoba stosująca przemoc ich zdaniem w Internecie jest anonimowa i czy można dotrzeć do tej osoby?

- 8,7 % respondentów wskazało, iż osoby takie są anonimowe i nie można do nich dotrzeć,
- 52,8 % respondentów wskazało, że osoby takie nie są anonimowe i można jak

najbardziej dotrzeć do ich tożsamości,

- zaś 38,6% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na ów pytanie.

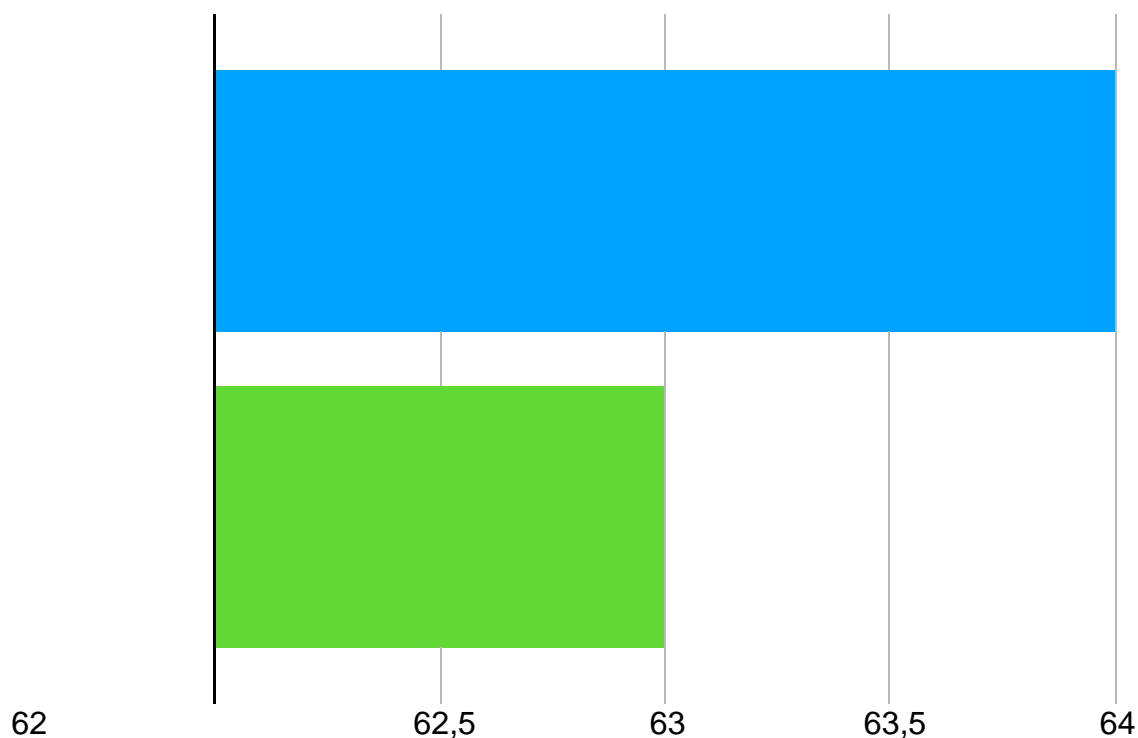
A co skłania osoby do hejtowania?

	Liczba odpowiedzi
Nuda	28
Samotność	22
Nienawiść	54
Zazdrość	75
Próba zwrócenia na siebie uwagi	76

opracowanie: na podstawie badania ankietowego

Czy młodzież w swoim otoczeniu dostrzega problem uzależniani od Internetu?

■ tak   ■ nie

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

W związku z powyższym dane zostały uzupełnione o czas jaki młodzież spędza na korzystaniu z Internetu.

- 8,7% respondentów wskazało, że do 30 minut dziennie;
- 25,9% od 30 minut do 3 godzin dziennie;
- 32,3% od 3 do 4 godzin dziennie;
- 33,1% powyżej 4 godzin dziennie.

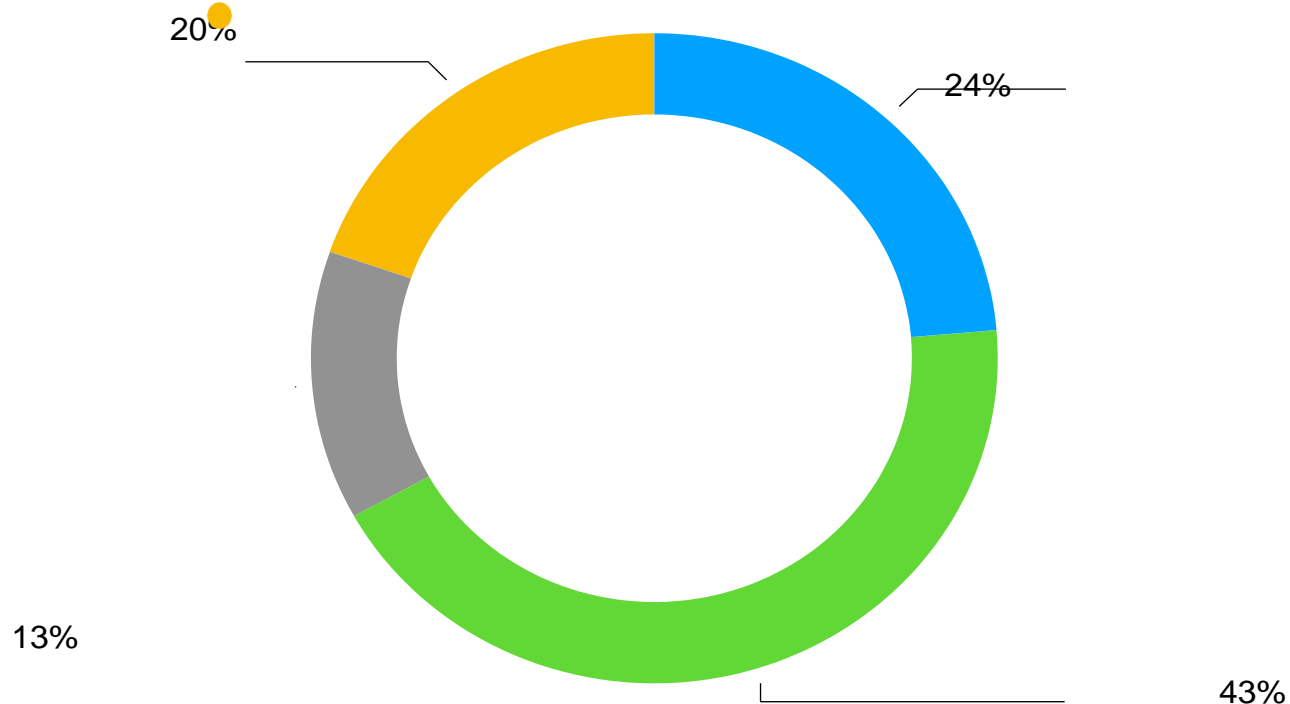
4 respondentów korzysta z portali randkowych.

Natomiast na pytanie ile czasu poświęcają na korzystanie z telefonu komórkowego, uczniowie odpowiedzieli:

- 13,4% respondentów wskazało, że do 30 minut dziennie;
- 30,7% od 30 minut do 3 godzin dziennie;
- 31,5% od 3 do 4 godzin dziennie;
- 24,4% powyżej 4 godzin dziennie.

Do czego wykorzystywany jest telefon komórkowy?

telefonowanie ● smsowanie ● korzystanie z internetu ● granie w gry do innych celów

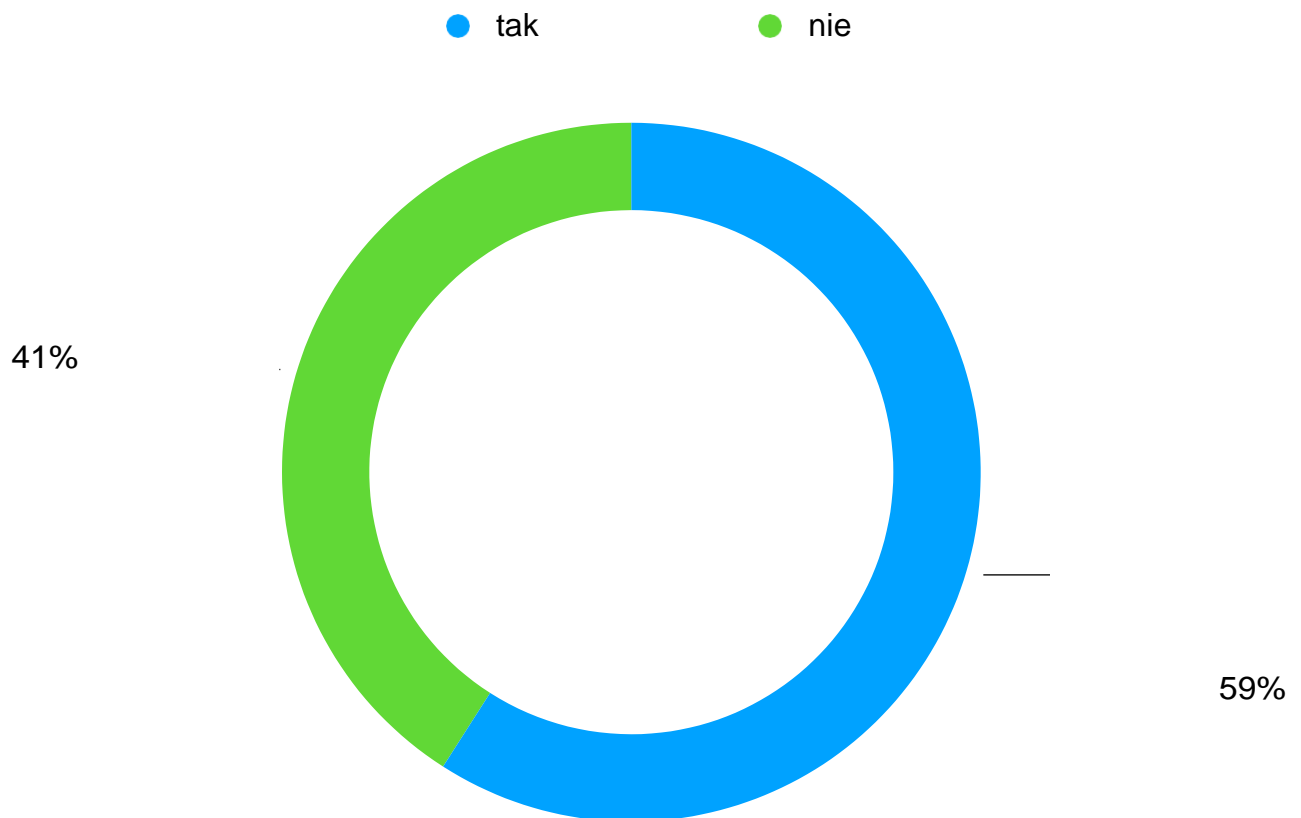

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Zatem czy można uzależnić się od używania telefonu komórkowego?

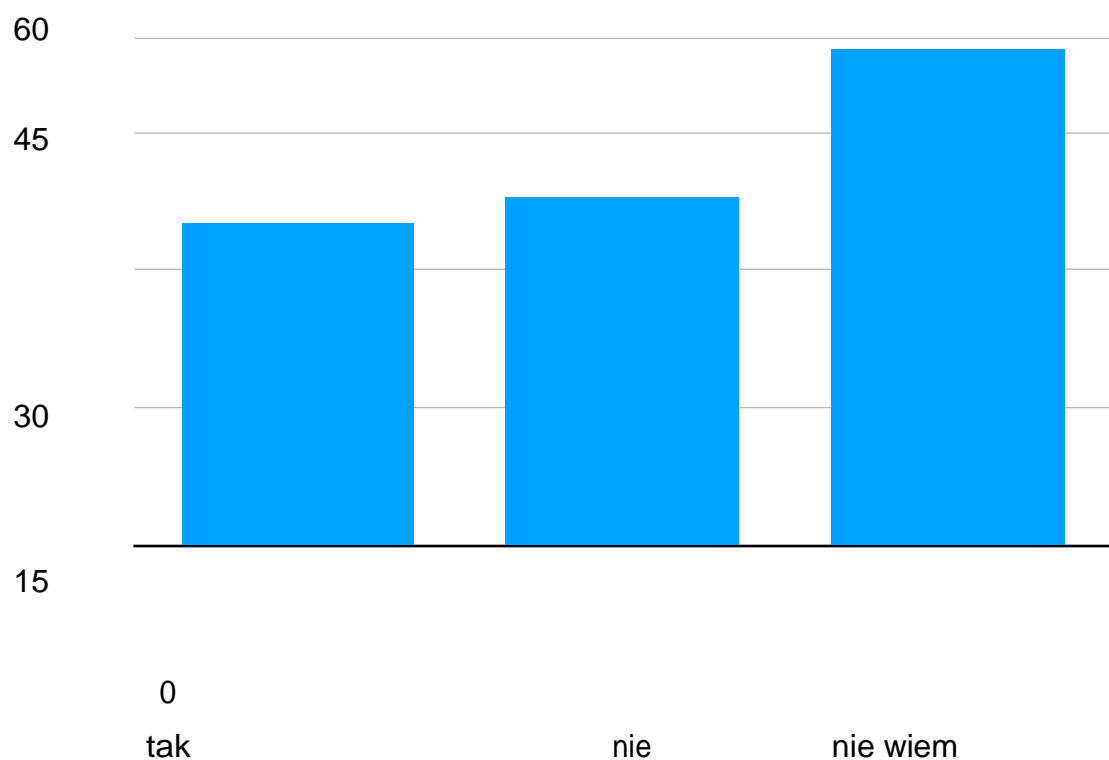
Uczniowie zdecydowanie odpowiedzieli, że tak - 91,3% respondentów uważa, że jest to możliwe, 8,7% ma inne zdanie.

Jeżeli uczniowie zatem wiedzą o możliwości uzależnienia się od korzystania z telefonu komórkowego, czy zatem dostrzegają taki problem wśród swoich znajomych?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Kolejnym miejscem występowania zachowań niepożądanych jest Szkoła. Dlatego w badaniu ankietowym Uczniowie zostali zapytani: Czy w szkole jest problem z agresją lub przemocą?

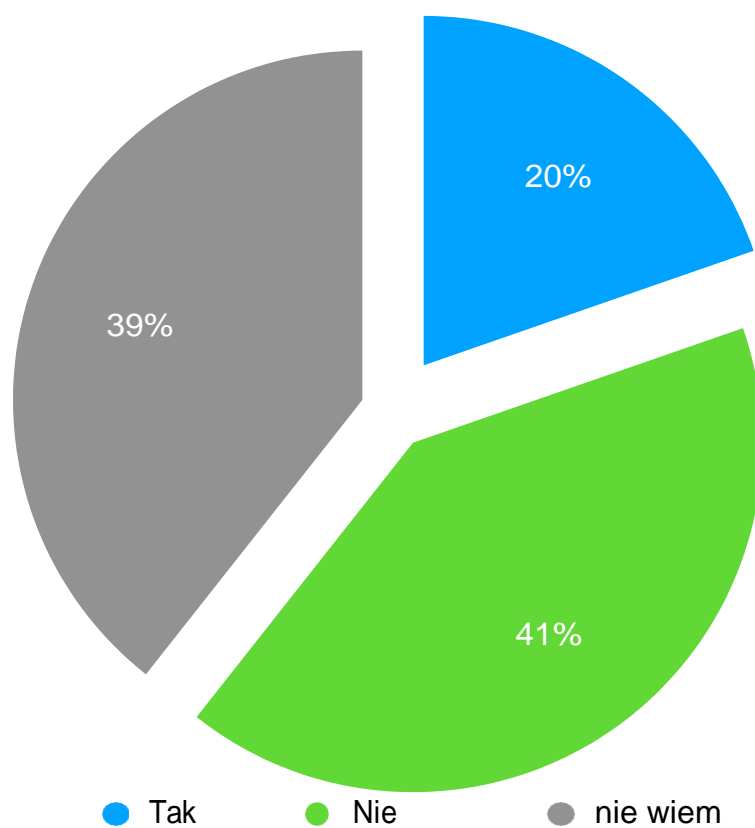
opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Gdzie zatem ma to miejsce?

	Liczba odpowiedzi
W szatni	5
Na terenie szkoły	27
W klasie	1
Na korytarzu	7
Podczas wycieczek szkolnych	0
Nie wiem	73
Inne miejsce	14

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Uczniowie zostali zapytani czy ich zdaniem na terenie ich miasta (gminy) występuje problem z agresją lub przemocą?

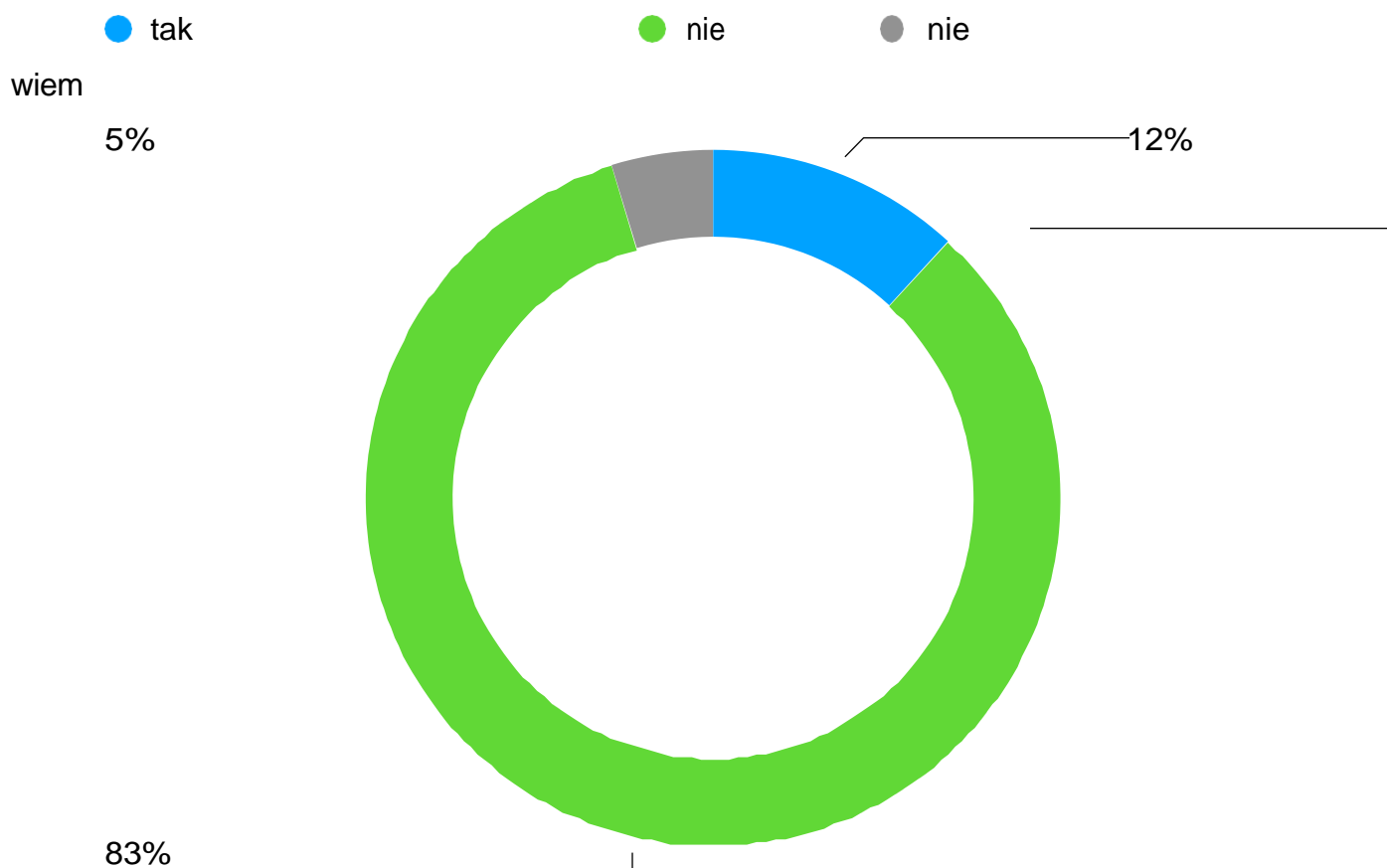
opracowanie: na podstawie badania ankietowego

Zatem pojawia się pytanie dlaczego młodzi ludzie okazją agresję i przemoc?

	Liczba odpowiedzi
Z głupoty	21
Popisania się	39
Bo im karzą	2
Bo mają problemy	26
Walczą o pozycję w grupie	19
Dla zabawy	1
Nie wiem	19

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Analizując zjawisko przemocy wobec młodzieży uczestniczącej w badaniu ankietowym, młodzież została poproszona o udzielenie odpowiedzi czy doświadczyła zjawiska przemocy domowej?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Z badania wynika, że co 8 dziecko doświadczyło przemocy domowej. Niepokojące jednak jest to, iż 5% ankietowanych nie wie, czy można to zakwalifikować jako przemoc domową. Jednakże kontynuując owy wątek młodzież została zapytana, kto ich zdaniem najczęściej jest ofiarą przemocy w rodzinie.

	Liczba odpowiedzi
Kobiety	45
Mężczyźni	1
Dzieci	54
Osoby starsze	0
Osoby niepełnosprawne	1
Nie wiem	26

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

A kto zdaniem uczniów najczęściej jest sprawcą?

	Liczba odpowiedzi
Kobiety	4
Mężczyźni	81
Dzieci	4
Osoby starsze	5
Osoby niepełnosprawne	0
Nie wiem	33

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

W celu zobrazowania zjawiska przemocy domowej - uczniowie zostali zapytani o formę przemocy. Jak ich zdaniem wygląda przemoc domowa?

	Liczba odpowiedzi
Obrażanie	60
Obrzucanie wyzwiskami	53
Przekleństwa	52
Zakazywanie kontaktów z rodziną i znajomymi	36
Wyrzucanie z domu	34
Zmuszanie do robienia rzeczy, które są uwłaczające i poniżające	38
Zadawanie bólu fizycznego	67
Bicie, popychanie, policzkowanie	71
Wyśmiewanie się z opinii innych	17
Zmuszanie do kontaktów seksualnych	37
Zabieranie pieniędzy i nieustanne kontrolowanie wydatków	22
Obwinianiem ofiary za agresywne zachowanie sprawcy	36

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Co jest przyczyną takiego zachowania? Respondenci uznali:

	Liczba odpowiedzi
Słaba sytuacja materialna	30
Brak stałej pracy	19
Odmienne zdanie członków rodziny	22
Brak posłuszeństwa dzieci	24
Alkoholizm członków rodziny	79
Chęć odreagowania niepowodzeń	27
Choroba psychiczna	37
Nieumiejętność radzenia sobie z trudnościami życiowymi	60

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

W jakich rodzinach najczęściej dochodzi do występowania przemocy domowej?

	Liczba odpowiedzi
Pełnych	2
Nie pełnych	1
Nadużywających alkoholu	42
Patologicznych	34
Normalnych	1
Biednych	2
Bogatych	1
To bez znaczenia	21
Nie wiem	23

opracowanie: na podstawie badania ankietowego

Analizując część diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych dotyczących dzieci, należy uwzględnić pewne powtarzające się prawidłowości:

Na pytanie czy uczniowie zauważają problemy alkoholowy w swojej rodzinie, co piąty respondent wskazał, że jak najbardziej takowego zjawisko ma miejsce, co ósmy uczeń wskazał, że jest ofiarą przemocy domowej, zaś z kolei 5% nie potrafiło określić czy takową ofiarą jest. A na pytanie co jest przyczyną występowania takiego zjawiska - uczniowie najczęściej wskazywali, że jest to alkoholizm, a najczęściej ofiarą przemocą według ankietowanych są właśnie dzieci. Również należy zwrócić uwagę, iż dzieci obwiniają siebie za przemoc, bowiem, aż 24 osób uznało, iż nieposłuszeństwo rodziców jest przyczyną stosowania przemocy.

Stawarza to pewien spójny obraz skali doświadczenia przemocy domowej, ze strony rodzica borykającego się z problemem alkoholowym, najczęściej taty w stosunku co do dzieci, który stosuje różne formy przemocy poprzez przekleństwa, obrażanie, wyzywanie, zadawanie bólu fizycznego, bicia, popychania lub też do zmuszania do kontaktów seksualnych.

Sytuacja ta jest dosyć istotna przy ustalaniu działań, które należy wdrożyć w Gminie Polanów na lata następne.

Badanie ankietowe osób dorosłych w Gminie Polanów.

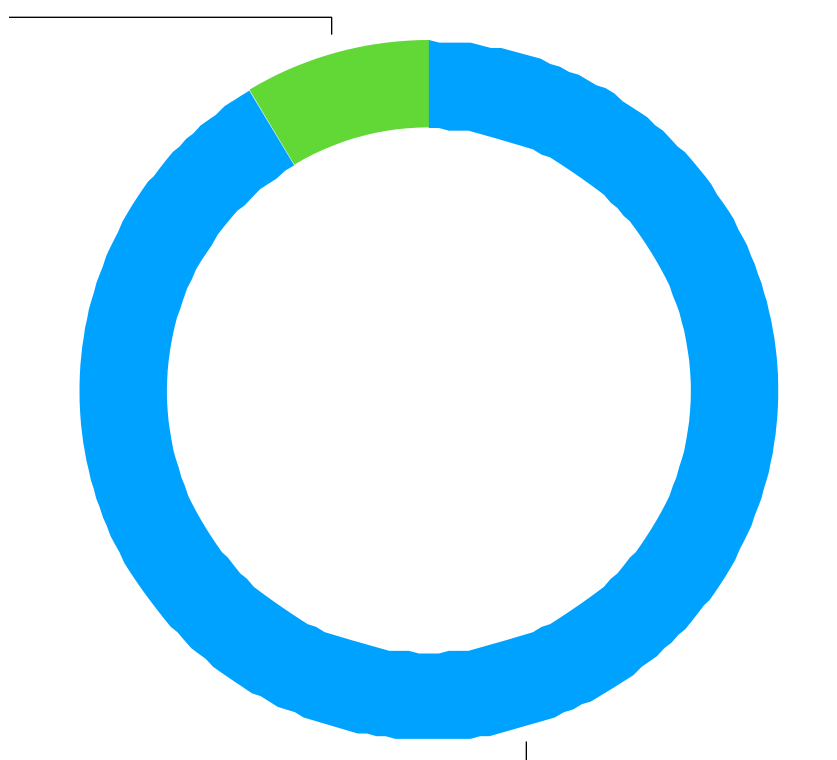
W badaniu ankietowym mieszkańców w Gminie Polanów udział wzięło 128 osób. W wieku od 30 lat do 65.

75 osób pochodziło ze wsi, z miasta do 25 tysięcy - 47 osób, a z miasta powyżej 25 tysięcy - 6 osób.

● Kobiety

● Mężczyźni

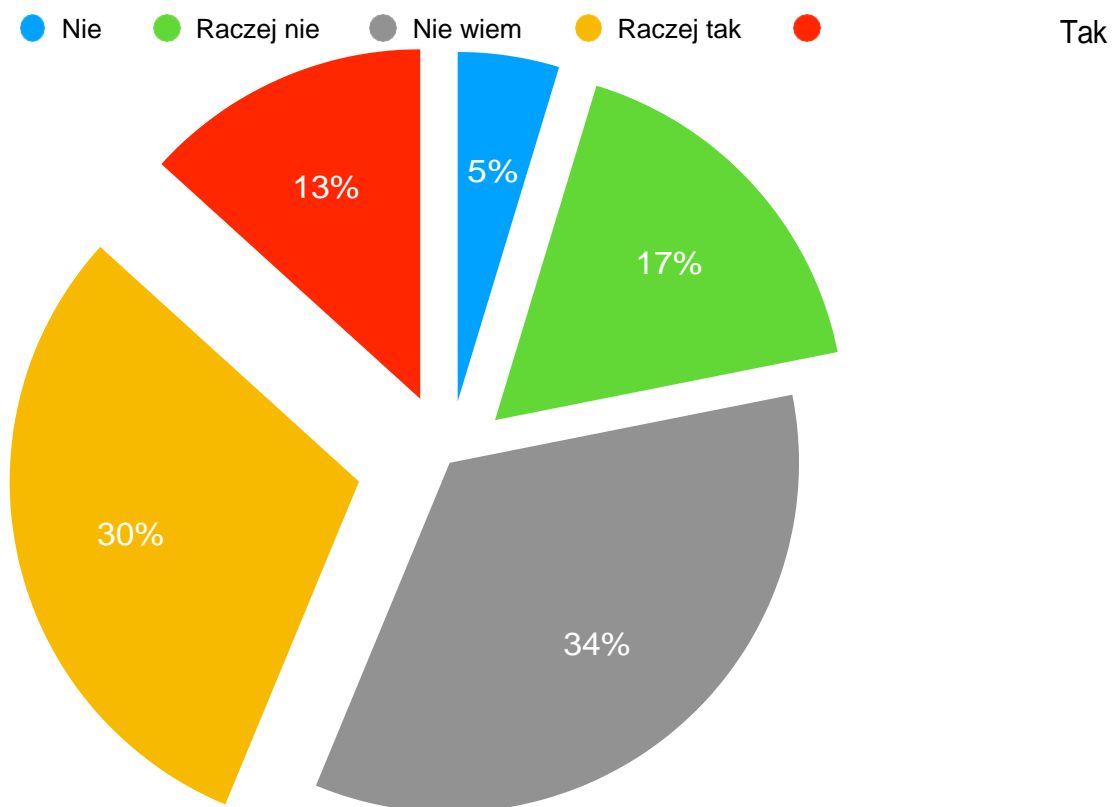
9%

91%

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Czy zdaniem respondentów na terenie Gminy Polanów występuje problem ubóstwa?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

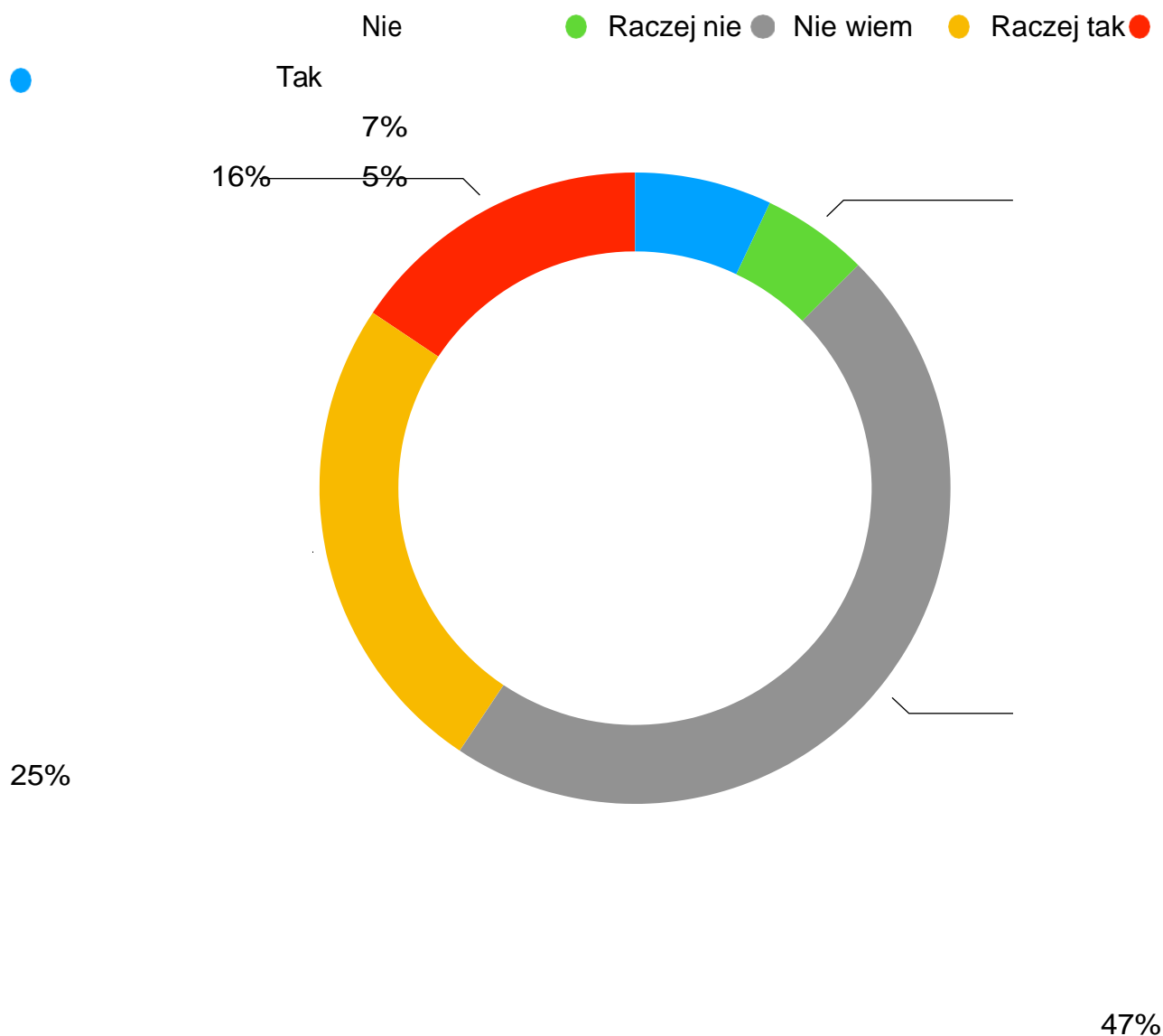
A czy zna Pan/Pani osoby dotknięte ubóstwem?

- Nie 16%
- Raczej nie 27%
- Nie wiem 21%
- Raczej tak 13%
- Tak 23%

Mieszkańcy Gminy zostali zapytani czy problem występowania uzależnienia od narkotyków jest poważnym problemem?

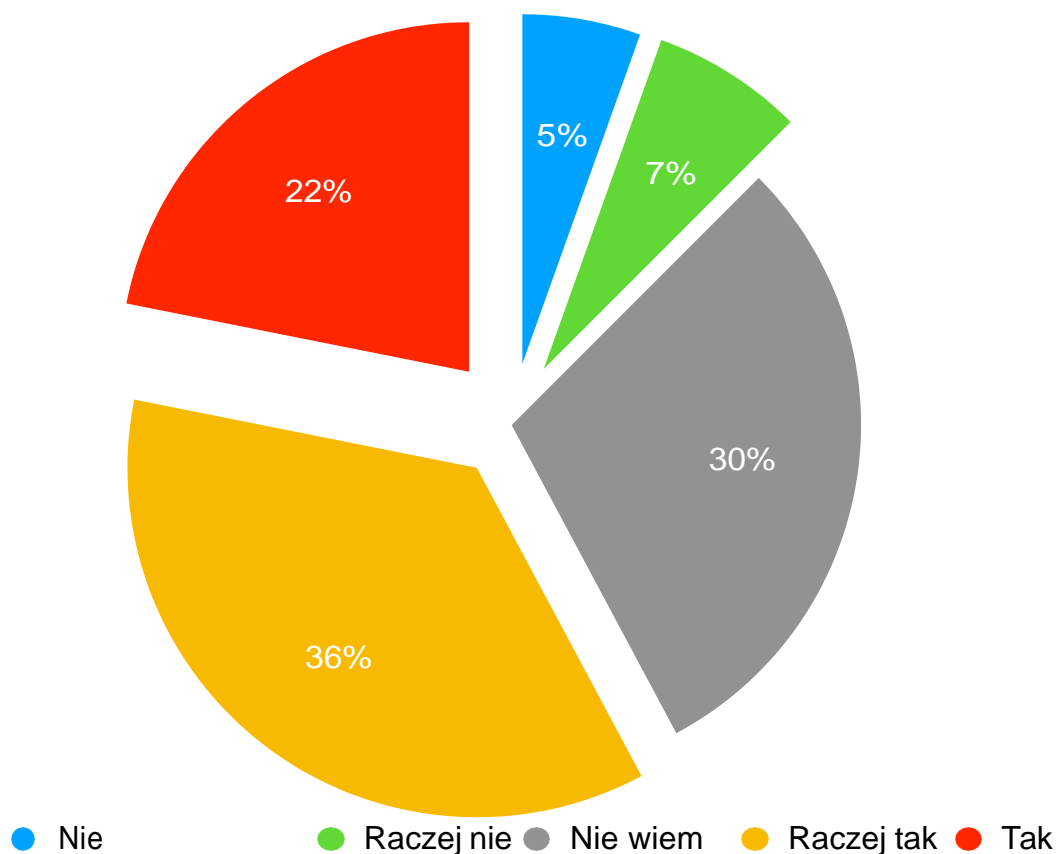
87% respondentów uważa uzależnienie od narkotyków za poważny problem.

A czy na terenie Gminy takowy problem występuje?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

A czy młodzież jest narażona na styczeń z narkotykami na terenie Gminy Polanów?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

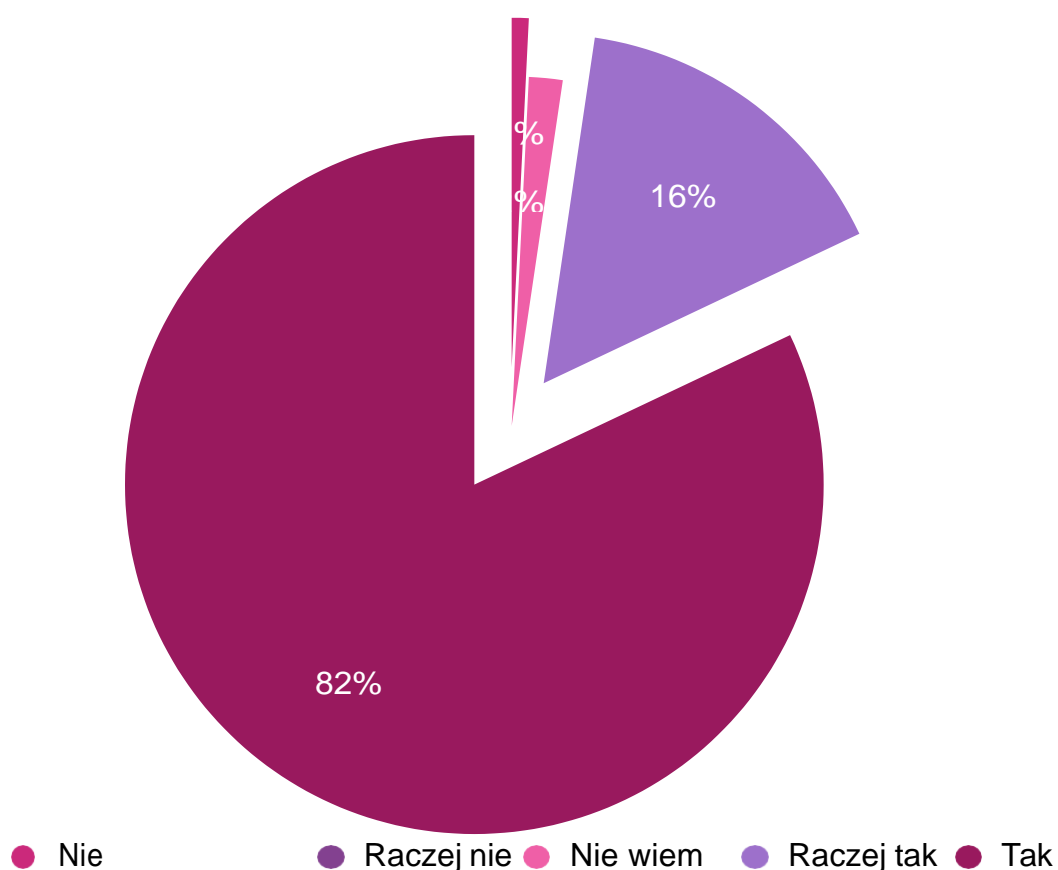
Jak wygląda dostępność do środków odurzających na terenie Gminy Polanów?

- Trudny 2%
- Raczej trudny 7%
- Nie wiem 33%
- Raczej łatwy 45%
- Łatwy 13%

Respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi czy mieli osobiste doświadczenie z używaniem środków odurzających. 7% mieszkańców Gminy Polanów miało doświadczenie z środkami odurzającymi.

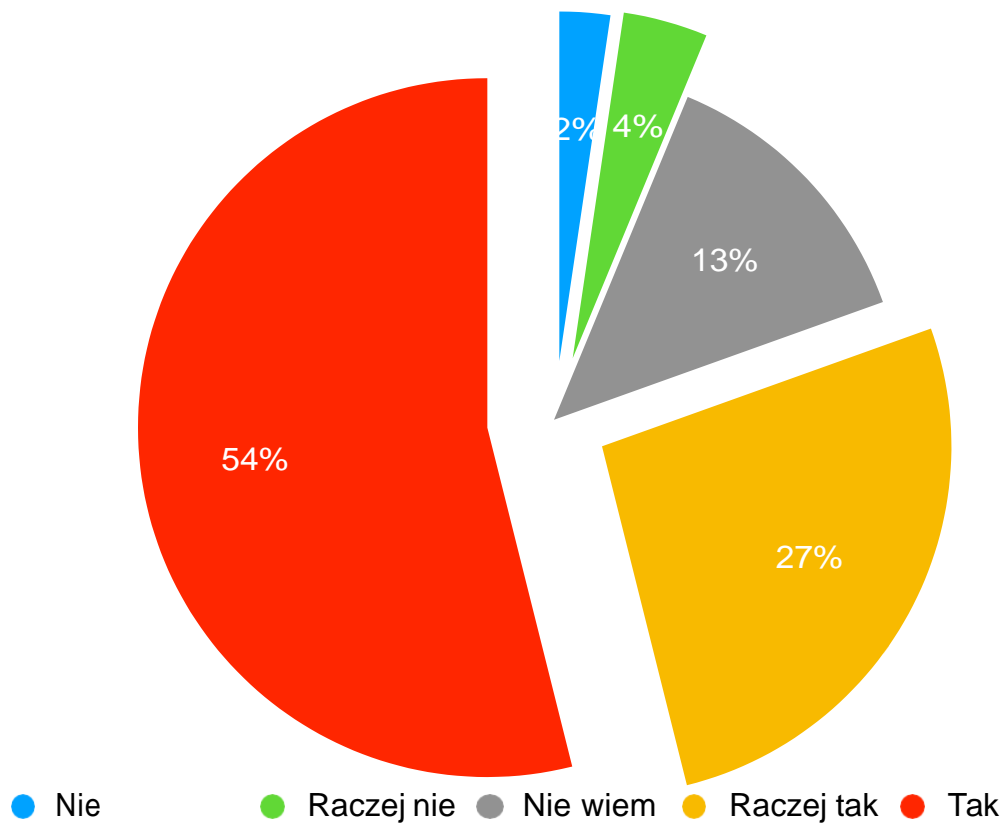
Uzależnienie od alkoholu na terenie Gminy Polanów

Czy uważa Pan/Pani uzależnienie od alkoholu za poważny problem?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

A czy Pan/Pani zdaniem na terenie Gminy Polanów występuje problem uzależnienia od alkoholu?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

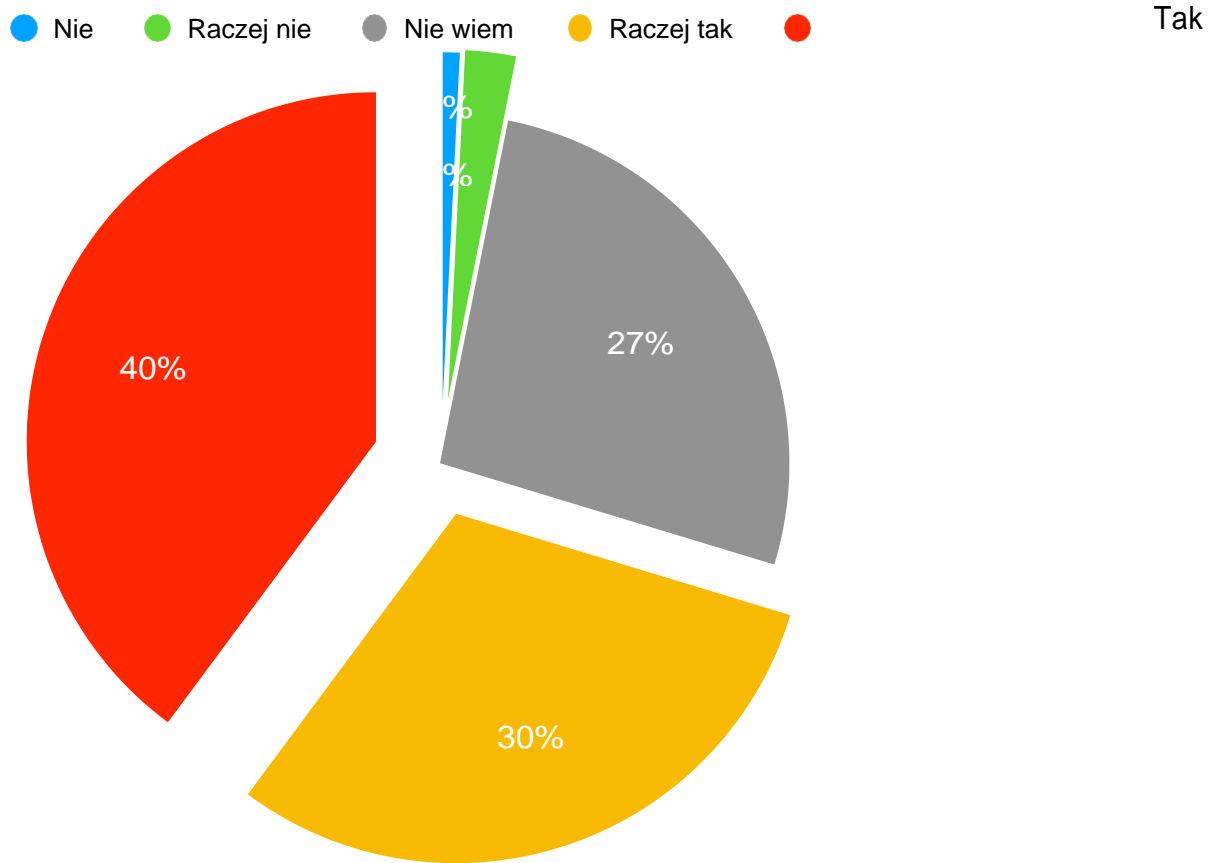
Czy spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie jest poważnym problemem?

Mieszkańcy Gminy Polanów w odpowiedziach wskazali:

- Nie 2%
- Raczej nie 1%
- Nie wiem 2%
- Raczej tak 16%
- Tak 79%

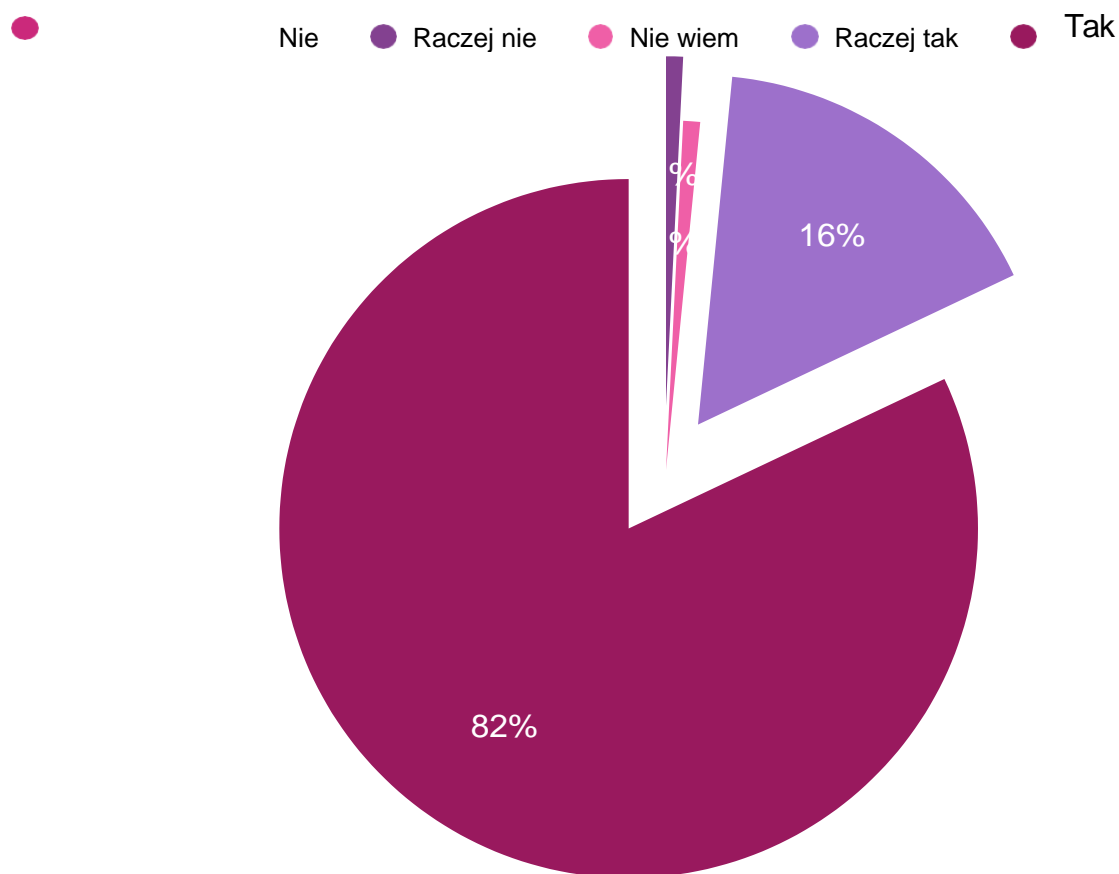
A czy zdaniem mieszkańców Gminy Polanów osoby nieletnie z terenu Gminy Polanów spożywają alkohol?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Jak wskazali dorośli respondenci uzależnienie od alkoholu jest poważnym problemem i na dodatek wskazują, iż osoby nieletnie spożywają alkohol na terenie Gminy Polanów.

Respondenci również zostali poproszeni o udzielone odpowiedzi o uzależnienie od nikotyny. Czy uzależnienie od nikotyny jest poważnym problemem?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Czy mieszkańcy znają kogoś w bliskim otoczeniu kto zmaga się z problemem uzależnienia od nikotyny?

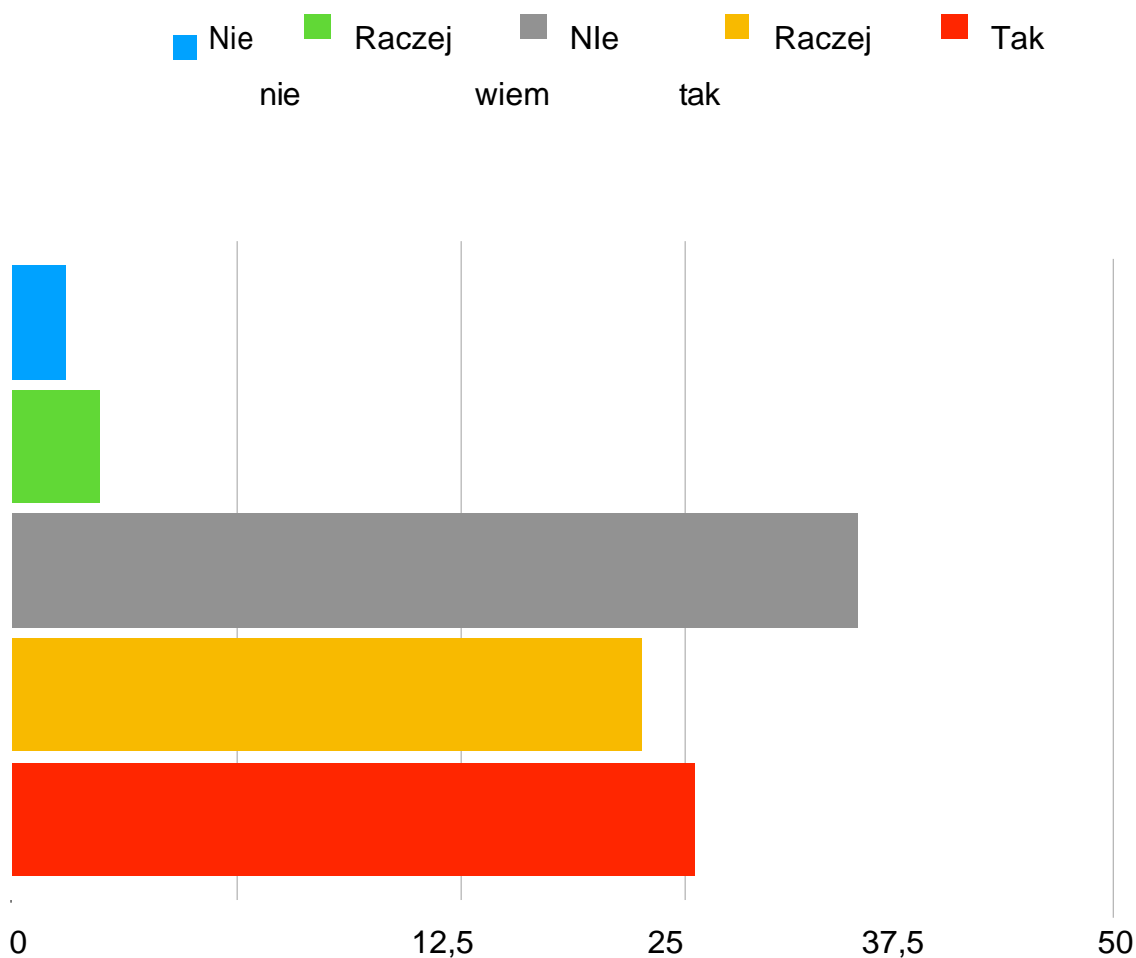
- 6% ankietowanych nie zna takich osób
- 3% nie wie czy zna kogoś takiego
- 91% zna kogoś takiego

Czy można uzależnić się od korzystania z Internetu? Zdaniem mieszkańców Gminy Polanów owszem istnieją takie możliwości.

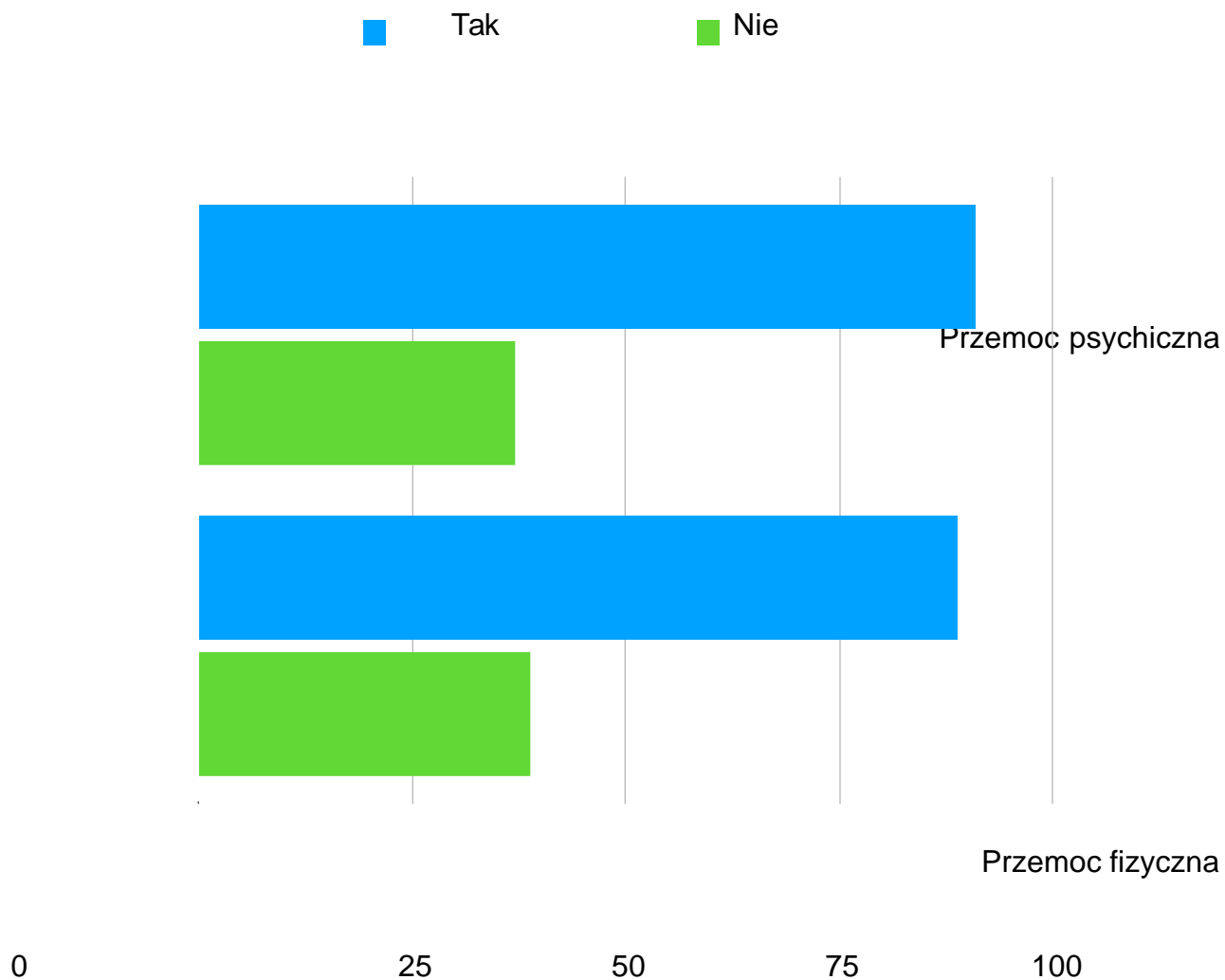
- 1% nie
- 2% raczej nie
- 2% nie wiem
- 19% raczej tak
- 76% tak

Dlatego kontynuując ów wątek Mieszkańcy zostali zapytani czy znają kogoś dotkniętego takim problemem?

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Czy na terenie gminy występuje problem przemocy psychicznej oraz przemocy fizycznej?

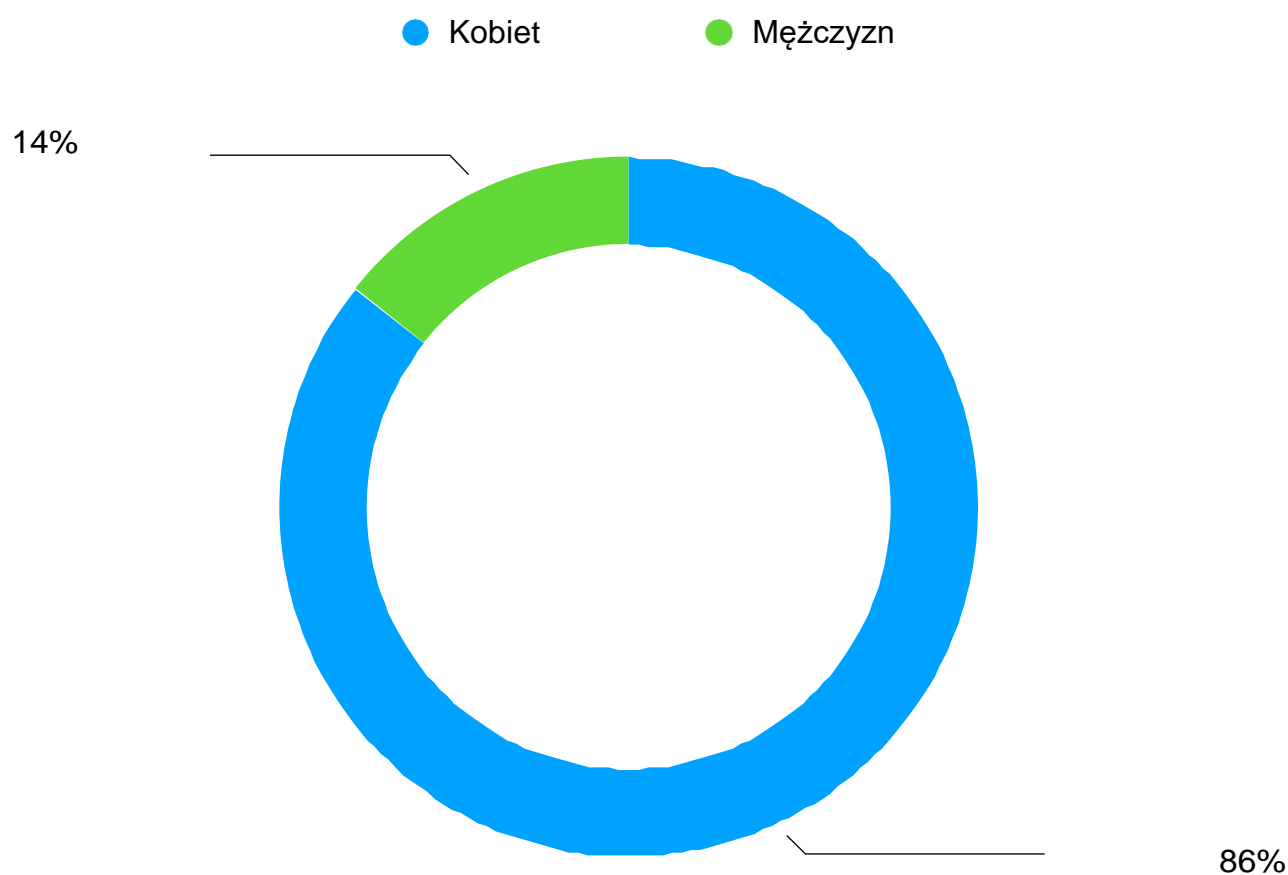

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Na pytanie czy byli Państwo dotknięci problemem bezrobocia 45% respondentów uznało iż byli dotknięci takim problemem.

W badaniu diagnozującym wybrane problemy społeczne na terenie gminy wzięło udział 21 dorosłych sprzedawców i osób podających alkohol.

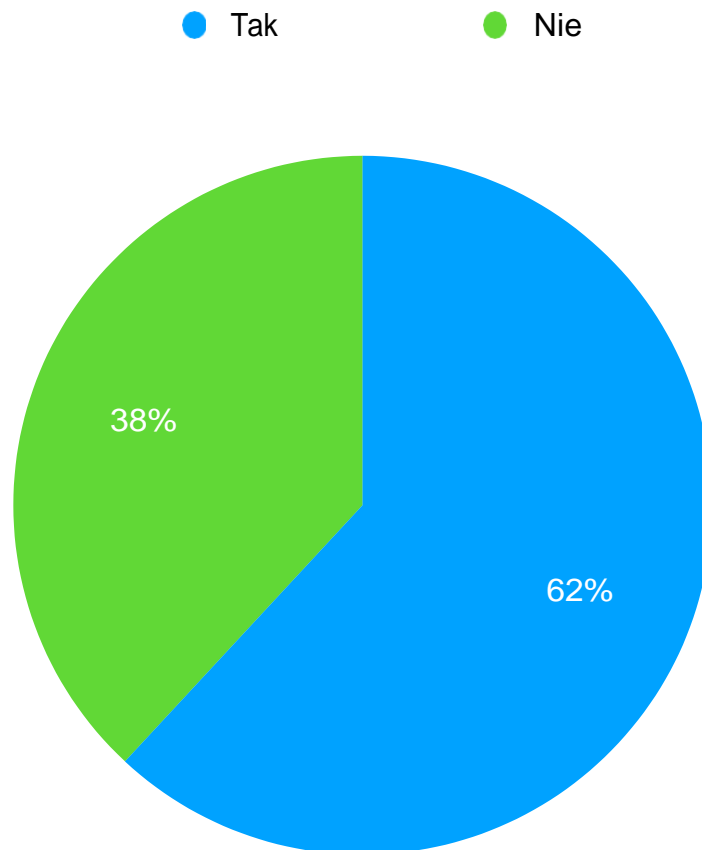
Struktura grupy badanej według płci

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Grupa wiekowa była od 21 do 61 roku życia w której 14 osób pochodziło ze wsi, 4 osoby z miasta do 25 tys. mieszkańców, zaś 3 osoby pochodziły z miasta powyżej 25 tys. mieszkańców.

Ankietowani zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi, czy słyszeli o sprzedaży papierosów osobom niepełnoletnim w Gminie Polanów?

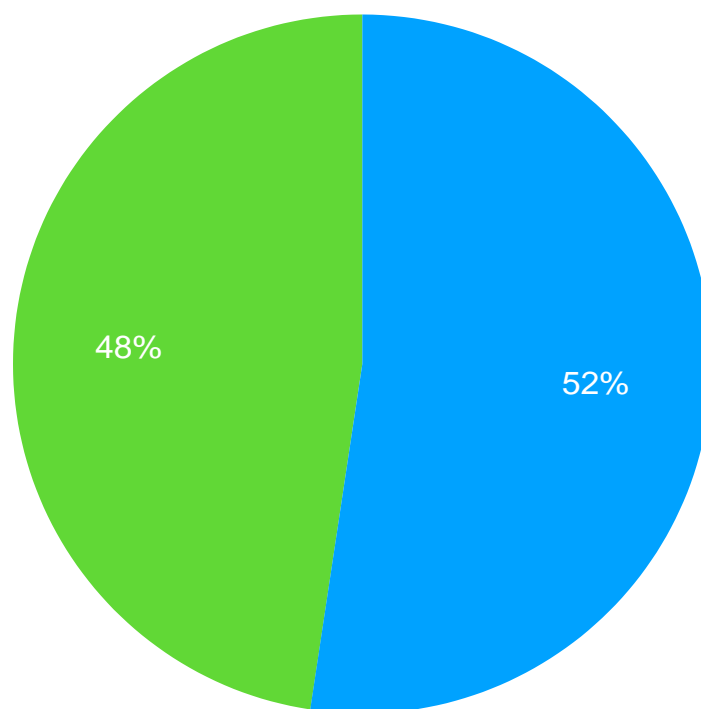
opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Podobne wyniki pojawiły się w pytaniu dotyczącym sprzedaży e-papierosów osobą niepełnoletnim z Gminy Polanów (tak - 10 osób, nie - 11 osób). Natomiast na pytanie czy zdarzały się respondentowi sprzedać osobie niepełnoletniej papierosa/e-papierosa - wszyscy respondenci wskazali, iż taka sytuacja nigdy nie miała miejsca.

Czy respondenci słyszeli o sprzedaży alkoholu osobie niepełnoletniej?

● Tak

● Nie

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Zaś na pytanie czy sprzedawcy zdarzyło się sprzedać osobie niepełnoletniej alkohol? Wszyscy respondenci zaprzeczyli, iż taka sytuacja miała miejsce.

Kolejne zagadnienie dotyczyło sprzedaży piwa bezalkoholowego. Czy respondenci słyszeli o sprzedaży piwa bezalkoholowego osobie niepełnoletniej na terenie Gminy Polanów?

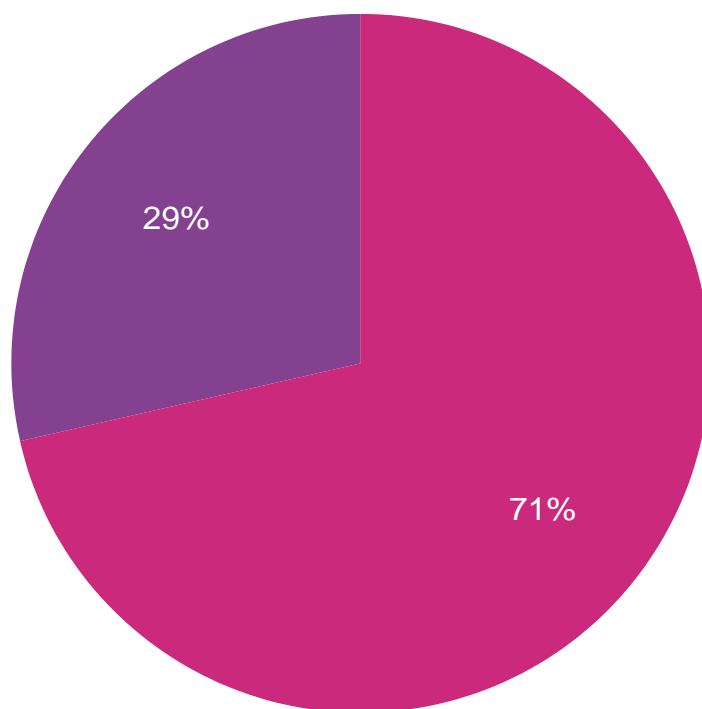
- Tak -11 osoby
- Nie - 10 osób

A czy ankietowany sprzedał osobie niepełnoletniej piwo bezalkoholowe?

- Tak - 18 osoby
- Nie - 3 osób

Czy zdarzyło się Pani/Panu spotkać osobę niepełnoletnią pod wpływem alkoholu?

● Tak   ● Nie

opracowanie: *na podstawie badania ankietowego*

Zdaniem ankietowanych na pytanie jak często młodzież z Gminy Polanów ich zdaniem spożywa alkohol?

- Nigdy - 3 osoby
- Rzadko - 4 osoby
- Okazyjnie - 7 osób
- Weekendowo - 3 osoby
- Często - 4 osoby

Sytuacja w przypadku palenia papierosów/e-papierosów wygląda następująco:

- Nigdy - 3 osoby
- Rzadko - 4 osoby
- Okazyjnie - 2 osób
- Weekendowo - 7 osoby
- Często - 5 osoby

Ostatnia część pytań została skonstruowana w celu zbadania kompetencji sprzedawców i osób podających alkohol.

Czy sprzedawca ma prawo legitymować osoby dokonujące zakupu alkoholu? Wszystkie osoby odpowiedziały, że ma takie prawo. Sprzedawcy również poproszeni zostali o udzielenie odpowiedzi, czy im zdarzyło się, ażeby wzywali patrol Policji z uwagi na spożywanie alkoholu w obrębie sklepu - 15 sprzedawców podjęło interwencję.

Podsumowanie

Powyższe dane uzyskane za pomocą ankiet oraz analiza zgromadzonych danych pozwoliły na dokonanie podsumowania i wyciągnięcie wniosków diagnozujących lokalne zagrożenia społeczne na terenie gminy, które podzielone zostały ze względu na rodzaj problemu.

Celem raportu było przedstawienie problemów społecznych dotyczących gminę w odniesieniu do opinii mieszkańców z terenu gminy: dorosłych mieszkańców, sprzedawców, uczniów szkół podstawowych,

Cel ten został zrealizowany w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą opracowania wniosków, które posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców.

Przeprowadzenie badania oraz analiza zebranych ankiet umożliwiła:

1. Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy, ich opinie i postawy względem wybranych zjawisk i zagrożeń społecznych,

Zapoznanie się z problemami uczniów szkoły podstawowej, szczególnie ich postaw i doświadczeń związanych z wybranymi zagrożeniami społecznymi oraz uzależnieniami.

Zdobyte informacje mogą zostać wykorzystane w przyszłości do prowadzenia dalszych pogłębionych badań wśród mieszkańców gminy.

W oczach społeczności istotnymi problemami jest bezrobocie, uzależnienie od alkoholu i spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Spożywanie alkoholu jest postrzegane jako istotny problem, któremu należy się przyjrzeć i aktywnie obniżyć statystyki.

Poziom wiedzy oraz osobiste postawy wśród mieszkańców mogą wskazywać na spore różnice w postrzeganiu szkodliwości spożywania alkoholu i jego obecności w przestrzeni publicznej.

Najbardziej niepokojącą informacją płynie z domów rodzinnych uczniów i doświadczenia przemocy w rodzinnym środowisku. Jest to klucz do zrozumienia postawy uczniów w Szkole.

Wyniki badań skłaniają do podjęcia działań minimalizujących stosowanie przemocy.

Rekomendacje:

1. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak alkohol, narkotyki i nikotyna negatywnie wpływają na organizm człowieka, zwłaszcza wciąż się rozwijającego. Skuteczna wydaje się współpraca młodzieży przy takim przedsięwzięciu, zaangażowanie ich do tworzenia kampanii, żeby miała ona dla nich interesującą formę.

2. Warsztaty dla uczniów. Analiza wyników badań wskazuje, że spożywanie alkoholu wzrasta wraz z wiekiem, dlatego wskazuje się warsztaty profilaktyczne dla uczniów szkoły podstawowej, które ukierunkowane będą na uświadamianie dzieciom zagrożenia oraz w przystępny sposób wyjaśnią złożoność zjawiska. Pozwala to ćwiczyć umiejętność postrzegania świata, przez co uczy asertywności i podejmowania życiowych decyzji. Z młodzieżą warto również rozmawiać o bezpieczeństwie w relacjach, które alkohol często gubi.

3. Rekomenduje się opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i wyrobów tytoniowych uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim. Szczególności też umiejscowienia napojów gazowanych przy alkoholu oraz konieczności posiadania odpowiedniego kodu na sprzedaż piwa bezalkoholowego.

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinna zwiększyć kontrolę punktów sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych, by wyeliminować miejsca, gdzie młodzież może dokonać zakupu tego rodzaju napojów.

5. Szkolenie dla sprzedawców. Praktyczne umiejętności w pracy sprzedawcy: Nauka asertywnej odmowy - jak skutecznie i profesjonalnie, ale z szacunkiem odmawiać obsługi sprzedaży; Procedura postępowania w sytuacjach nietypowych; Sposoby efektywnej współpracy z Policją, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, interpretacja artykułów ważnych z punktu widzenia osób korzystających z zezwoleń.

Kampania informacyjna skierowana do mieszkańców gminy. Informacje powinny uporządkować podstawową wiedzę na temat narkotyków i dopalaczy, nakierować na zasady działań profilaktycznych oraz zaopatrzą w wytyczne do działania w sytuacji zatrucia. Warto również

omówić np. na spotkaniach z GKRPA objawy widoczne w zachowaniu po przyjęciu dopalaczy, narkotyków, jak również wyposażyć mieszkańców w adekwatne sposoby reagowania.

6. Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak narkotyki i dopalacze negatywnie wpływają na organizm człowieka.

Warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej.

Aby dać dobry start w dorosłe życie, które jest wolne od używek, potrzeba jest nakierowania młodej osoby, aby w świadomy sposób ominęła niebezpieczeństwa, które proponuje jej codzienność. Punktem wyjścia do osiągnięcia tego celu powinno być uświadomienie do czego może doprowadzić stosowanie legalnych substancji psychoaktywnych, które torują drogę dopalaczom i narkotykom. Jak konstruktywnie radzić sobie z codziennymi problemami i wpływem otoczenia, jak odmawiać, gdzie szukać rzetelnej wiedzy i pomocy. Szkolenie dla nauczycieli, pedagogów, psychologów szkolnych realizujących zajęcia profilaktyczne z młodzieżą.

W praktyce profilaktycznej kluczowe znaczenie ma rozpoznanie momentu inicjacji (czyli w wieku 10–12 lat) w używaniu substancji legalnych. Następnie przeciwdziałania używaniu alkoholu i papierosów, co z kolei zmniejsza ryzyko sięgania po narkotyki. Warsztat w ramach dobrego startu pomoże nastolatkom podejmować trafne decyzje oraz odpowiednio zmotywuje grupę rówieśniczą do wewnętrznej profilaktyki i przyjmowania odpowiednich wzorców.

7. Preferowanym działaniem jest edukowanie uczniów poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe wskazujące szkodliwość palenia papierosów, a także pokazujące korzyści związane z rzucaniem palenia.

8. Zorganizowanie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii cyberprzemocy. Rozwianie wątpliwości uczniów co do anonimowości potencjalnego sprawcy. Ważne jest też wsparcie dla rodziców poprzez przeprowadzenia szkolenia w zakresie pomocy dziecku, które doświadczyło agresji w internecie.

9. Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przemocy, agresji i konfliktów między uczniami.

10. Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla mieszkańców gminy, dotyczącej problemu występowania zjawiska przemocy. Kampanie społeczne skierowane przeciwko zjawisku przemocy w rodzinie, zapewnienie pomocy osobom poszkodowanym oraz edukacja w zakresie możliwych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.

11. Wzmocnienie pozytywnych zmian w zakresie radzenia sobie z problemami dotyczącymi nowych technologii, zachęcanie do ograniczenia nadmiernego korzystania z komputera, telewizji i telefonu, szczególnie przez dzieci i młodzież niepełnoletnią.

12. Warto również przyjąć strategię, która zainteresuje młode osoby. Można skorzystać z formuły gry miejskiej, pokazu filmu, wyjazdu integracyjnego w plener. Ważne, żeby komunikat który jest esencją profilaktyki został przedstawiony w przyjemny dla młodzieży sposób, ale też w sposób, który zakłada partnerską relację między osobą prowadzącą np. warsztat i uczestniczącą. Wychodzenie z pozycji autorytetu zwiększa dystans i odejmuje wiarygodności. Warto również skorzystać z formy Teatru forum, dramy i angażujących gier zespołowych.

13. Istotne jest promowanie aktywnego i ciekawego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu, tak aby aktywność na zewnątrz nie skupiała się wokół możliwości spożywania różnego rodzaju używek jako głównego rodzaju dostępnej rozrywki czy wspólnego spędzania czasu. Zachęcanie dzieci i młodzieży do sportu poprzez organizowanie konkursów sportowych, biegów, gier terenowych, może pomóc w wykształceniu postawy zdrowego odpoczynku na świeżym powietrzu.

14. Rekomendujemy przeprowadzenie kampanie informacyjnej dla uczniów na temat przemocy, form przemocy, rodzajów przemocy oraz wzmocnienie pozytywnego wizerunku pedagoga szkolnego jako osoby do której może udać się uczeń i omówić sytuację trudną w rodzinnym domu. Warsztat ten pozytywnie wpisywałby się w kanon spotkania z rodzicami połączonego ze szkoleniem z zakresu przeciwdziałania przemocy. Omówienie szczegółowych informacji dotyczących zjawiska przemocy: przemocy domowej, przemocy szkolnej/rówieśniczej, przemocy internetowej - czyli cyberprzemocy oraz przemocy seksualnej w tym szczególnie nacisk na bierne wykorzystanie seksualne.

15. Zespół badawczy zachęca do ścisłej współpracy pomiędzy Zespołem Interdyscyplinarnym a Szkołą w celu uzyskiwania informacji o uczniach, bowiem jak zostało to wskazane, aż 20% uczniów stwierdza, iż członek rodziny ma problem z alkoholem, 10% doświadczyło przemocy domowej, zaś 10% uczniów nie wie czy było ofiarą przemocy domowej. Wychwycenie owych wątków jak najszybciej pomoże prowadzić skuteczne działania profilaktyczne.

Zespół badawczy opracowujący powyższy raport ma nadzieję, że zaprezentowane wyniki stanowiąc będą przydatną wskazówkę w podejmowaniu działań na rzecz niwelowania problemów społecznych występujących w obrębie gminy Polanów.

Raport przygotowany został przez:

Immunis Pr ofilaktyka Uzale żnie ņ i Przemocy biur

o@immunis.pl